Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН · 6 июль 1972 йил, пайшанба · № 156 (15.327). · Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

* Июль ойида ғўза парваришини ҳар қачонгидан кучайтиринг.
* Ғўзаси гуллаган пайкалларга азотли ва фосфорли ўғитлар солинг.
* *Ғўзаларни кеча-кундуз сувга қондиринг, сув исрофгарчилигига йўл қўйманг.*
* *Ер етилиши билан культивация ўтказиб, намни тўла сақлашга эришинг.*

ЧОРВАДОР ЎРТОҚЛАР!

* Сенаж тайёрлашни кучайтиринг, силос бостиришга пухта тараддуд кўринг.
* Ҳамма жойда хашак ўрим-йиғимини кучайтиринг, техника воситаларидан унумли фойдаланинг.
* *Шаҳарлик ўртоқлар! Чорва моллари учун кўп ва тўйимли ем-хашак тайёрлашда чорвадорларга ёрдам беринг.*

КАТТА ҲАЁТ БЎСАҒАСИДА

Бу йил ҳам республикамиздаги ўрта мактабларни минглаб йигит-қизлар тамомлайдилар. Улар азиз мураббийлари ва қадрдон мактаблари қучоғидан чиқиб, биринчи бор мустақил ҳаётга қадам қўядилар. Дарё оқиб-оқиб, охири ирмоқларга бўлиниб, чўлларга ҳаёт бағишлаганидек, мактабларимиз ҳам ўз талабаларини энг порлоқ ниятлар билан турмушимизнинг турли жабҳаларига йўллайди.

Қўлларига етуклик, баркамоллик гувоҳномасини олган минглаб ёшлар қалб чақириғига амал қилиб, халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлаш учун отланмоқдалар. «Олтин ўтда билинади, одам — меҳнатда» дейди халқимиз. Ҳалол, фидокорона меҳнатлари билан ўзларига ўлмас ҳайкал қўйган, мамлакатимиз қудратига янада қудрат қўшишда иштирок этган ватанпарвар кишиларимизнинг олижаноб ишларини давом эттирувчилар бўлишдан ҳам ортиқроқ бахт борми? Ҳозирги кунда кекса авлоднинг муносиб ворислари бўлган ёш йигит-қизларни фабрика ва заводлардаги, ишлаб чиқариш корхоналари ҳамда колхоз ва совхозлардаги қизғин ва жўшқин меҳнат кутмоқда. Мамлакатимизда ёшларимизнинг хоҳлаган касбни эгаллашлари учун барча имкониятлар яратиб берилган.

Ҳар йили бўлганидек, бу йил ҳам ёшларимизнинг анчагина қисми олий ўқув юртларига кириб, ўз билимларини оширадилар. Ҳозирги кунда республикамиз олий ўқув юртлари янги студентларни қабул қилиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Олий мактабга қабул қилиш фақат ташкилий масала бўлиб қолмай, шу билан бирга катта социал проблема ҳамдир. КПСС XXIV съезди қарорлари, тўққизинчи беш йиллик вазифалари бугунги кунда кадрлар фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқларига мувофиқ тайёрланишини тақозо этади. Шу сабабли ҳам бу йил олий мактабларга қабул қилишнинг янги қоидалари тасдиқланди. Ҳар бир абитуриент учун илгари бўлиб келганидек, бундан буён ҳам ўз билимини, қобилиятларини яхшироқ кўрсатиши учун тўла имконият яратилади. Янги тасдиқланган қоидаларга биноан кириш имтиҳонларини профилли ва нопрофилли фанларга ажратиш бекор қилинди. Эндиликда ҳар бир олий мактабда иншо учун олинган баҳо олий мактабга кириш баллари йиғиндисида тўла ҳуқуқли ўрин олади. Олий мактаблар партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг муҳим вазифаси қабул пайтида янги қоидаларга тўла амал қилинишини таъминлашдан иборат.

Республикамизда олий маълумот олиш имкониятлари йил сайин кенгайиб бормоқда. Масалан, шу йилнинг ўзида Тошкентда яна иккита янги институт очилди. Улардан бири автомобиль йўллари институти бўлиб, бу олий ўқув юртига биринчи йилнинг ўзида 1025 киши қабул қилинади. Шу билан республикамизда техника олий ўқув юртларининг сони 6 тага етди. Тошкентда яна Урта Осиё медицина педиатрия институти ҳам очилди. Бу институт Иттифоқимиздаги иккинчи шу хилдаги олий мактабдир. Олий ўқув юртида 42 кафедра ташкил этилди, янги корпуслар, ётоқхоналар қурилмоқда. 1 сентябрда эса ўзбекистонлик, тожикистонлик, қирғизистонлик ва туркманистонлик ёшлардан 600 киши институтга танлаб олинади.

Партия ва ҳукуматимизнинг бу беқиёс ғамхўрлигидан, яратиб бераётган катта имкониятларидан оқилона ва самарали фойдаланиш учун, энг биринчи галда, ўқув юртларига қабул масаласига жиддий давлат иши деб қарамоқ зарур. Чиндан ҳам бу — ниҳоятда мураккаб вазифа. Олий ўқув юртларига ёшларнинг хоҳиши ва жамият манфаатларини бир-бирига уйғунлаштирган ҳолда янги авлодни қабул қилиш кўп меҳнат талаб қиладиган ишдир. Шунинг учун ҳам кўпгина олий ўқув юртларининг профессор ва ўқитувчилар составн ўқув юртига қабул масаласига бутун йил давомида тайёргарлик кўриб бормоқдалар. Энди эса ана шу тайёргарлик ишларини муваффақият билан якунлаш вақти келди.

Ҳозирги кунда ўқув юртлари партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, қабул комиссиялари зиммасида жуда катта масъулиятли ва шарафли вазифа турибди. Бўлажак қабул имтиҳонларининг натижалари ва олий ўқув юртлари янги контингентининг сифати ҳам асосан шу ташкилотлар ва айниқса қабул комиссияларининг ҳозирги фаолиятига боғлиқдир.

Энг аввало қабул комиссияларининг составини ҳар бир абитуриент олдида масъулият ҳис қиладиган принципиал, ҳалол, одил кишилардан тузилишини ректорат ва партия ташкилотлари ўз назоратлари остига олишлари керак. Кириш имтиҳонларига иложи борича тажрибали ўқитувчилар ва олимларни жалб этиш лозим. Ишни шундай уюштириш керакки, олий ўқув юртларига энг муносиб ёшларни, энг билимдон, истеъдодли ўғил-қизларни танлаб олиш зарур. Уз касбига чексиз муҳаббатини амалий ишда исботлаган ёшларга диққат-эътибор билан қарайдиган қабул комиссиялари фаолиятини қўллаб-қувватлаш лозим. Айниқса, қишлоқ жойларидаги мактабларни битирган, ишлаб чиқариш корхоналари йўлланмаси билан келган, армия сафидан қайтган ёшларнинг аризасига алоҳида аҳамият билан қараш зарур.

Узбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ҳар бир ўқув юртида конкурс қоидаларига тўла риоя қилинишини қатъий кузатиб бориши лозим. Қабул имтиҳонларигача қолган вақт ичида имтиҳон олувчи ўқитувчилар составини яна бир кўриб чиқиш, бу ишга етакчи профессор ва мураббийларни жалб этиш ғоят муҳимдир. Қабул қилиш масаласидан факультетларнинг деканлари, кафедраларнинг мудирлари ва тажрибали педагоглар четда турмасликлари лозим.

Ҳозирданоқ кириш имтиҳонларига тайёргарлик бошланиб кетди. Уқув юртларининг раҳбарлари илм даргоҳига кириб келаётган ёшларга кенг имкониятлар яратиб беришлари, уларга бор билимларини юзага чиқаришлари учун ҳар томонлама кўмаклашишлари, консультацияларнинг мунтазам ва самарали ўтишини таъминлашлари лозим. Партия органлари олий мактабларни янги студентлар билан тўлдириш ишини ўз назоратлари остига олишлари ғоят муҳимдир. Хуллас, олий ўқув юртларига келажакда мамлакатимизда коммунизм қурилиши вазифаларини муваффақиятли бажаришда актив иштирок эта оладиган, ҳар томонлама муносиб ёшларнигина қабул қилиш зарур.

СССР 50

Жиззах районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз пахтакорлари мўл ҳосил иштиёқида меҳнат қиляптилар. Ғўза қатор оралари 52 чопиқ трактори билан пешма-пеш сифатли ишловдан чиқарилаётир. 120 сувчи эса икки сменада ишлаб ғўзаларни оби-ҳаётга қондирмоқда. Суратда: колхознинг илғор бригада бошлиқлари (чапдан) Қувват Эргашев, Усмонжон Азимов ва Шукур Муллажоновлар.

А. Тўраев фотоси.

ЎРТОҚ ФИДЕЛЬ КАСТРОНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

СОВЕТ—КУБА ҚЎШМА АХБОРОТИ

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри ўртоқ Фидель Кастро Рус партия-ҳукумат делегациясига бошчилик қилиб, 1972 йил 26 июндан 5 июлгача расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқида бўлди.

Ўртоқ Фидель Кастро ва унга ҳамроҳ бўлган расмий кишилар совет халқининг ҳаёти ва меҳнати билан, унинг коммунистик қурилишдаги муваффақиятлари билан танишдилар. Улар Москва шаҳри Гагарин район партия комитетида, самовий биродарлар шаҳарчасида бўлдилар, бу шаҳарчада совет космонавтлари билан самимий учрашдилар. Улар Куба учун шакар қамиш йиғиштириб оладиган комбайнлар яратиб бераётган Люберцидаги Ухтомский номли қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводини, Воронеждаги электроприборлар заводини, овоздан тез учадиган «ТУ-144» пассажир самолётлар ишлаб чиқарувчи Воронеж авиация заводини, Нововоронеж атом электростанциясини, шунингдек Белоруссия Совет Социалистик Республикасининг пойтахти Минск шаҳрини бориб кўрдилар. Кубалик ўртоқлар Хатинга сафар қилдилар. Улуғ Ватан уруши тарихи музейи билан танишдилар, республиканинг раҳбарлари билан суҳбат қилдилар.

Делегация бир қанча давлат муассасалари, илмий ва маданий муассасаларда бўлди, совет меҳнаткашлари билан учрашди. Кубалик ўртоқлар ҳамма жойда қардошларча кутиб олинди. Бу эса совет кишиларининг куба халқига нисбатан қизғин меҳр-муҳаббати, бирдамлиги ва бузилмас дўстлигини ифода этди.

Куба делегацияси Москвада бўлган вақтида В. И. Ленин мавзолейига, шунингдек Улуғ Ватан уруши даврида ҳалок бўлган Номаълум солдат қабрига гулчамбарлар қўйди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро ҳамда Куба Коммунистик партияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг министри Карлос Рафаэль Родригес ўртасида расмий музокаралар олиб борилди.

КПСС билан Куба Коммунистик партияси, Совет Иттифоқи билан Куба Республикаси ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш масалалари, шунингдек, актуал халқаро проблемалар дўстлик, ўртоқлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида муҳокама қилинди. Жаҳон коммунистик ҳаракати ва миллий-озодлик ҳаракатининг асосий масалалари юзасидан батафсил фикрлашиб олинди.

Томонлар ўз мамлакатларида иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий тараққиётнинг бориши тўғрисида бу соҳадаги актуал вазифалар ҳақида бир-бирларига ахборот бердилар; партия, давлат ва хўжалик қурилиши тажрибаси самарали равишда алмашинди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, совет халқи Куба Коммунистик партияси ва Куба халқининг социалистик жамият асосларини барпо этишда, туб социал-иқтисодий ўзгаришларни амалга оширишда эришган муваффақиятларига юксак баҳо бердилар. Куба халқи ўз меҳнати билан, йирик халқ хўжалиги вазифаларини ҳал этишда зўр ғайрат кўрсатиши билан, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш йўлидаги кураши билан ўзини мустақил қилган ва социализм қурилиши йўлига олиб чиққан революцияни қаҳрамонона ҳимоя қилишга қодир бўлибгина қолмай балки ўзининг куч-ғайрати ва қобилиятларини янги жамият барпо этиш учун сафарбар қилишга қатъий қарор берганлигини ҳам намойиш қилди.

Совет томони кубалик ўртоқларнинг ҳозирги вақтда ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, халқ фаровонлигини юксалтиришга қаратилган тадбирларни амалга ошираётганликлари тўғрисида берган ахборотини қардошларча англаб, зўр мамнуният билан кутиб олди. Революция Кубада чуқур социал ўзгаришларга олиб келди. Халқ маорифи соҳасида эришилган муваффақиятлар, барча гражданларга ўқиш имконияти берилганлиги, саводсизлик тугатилганлиги, барча аҳолига медицина хизмати кўрсатилаётганлиги ва бошқа соҳаларда қўлга киритилган ютуқлар буни исбот этади.

Куба революцияси ишчилар, деҳқонлар, солдатлар, студентларнинг, бутун Куба халқининг империализмга қарши, интернационалистик онгини мустаҳкамлади. Бу эса, Куба Коммунистик партияси ва Куба Республикаси революцион ҳукумати амалга ошириб келаётган мустаҳкам марксча-ленинча интернационал бирдамлик сиёсати билан бевосита боғланган.

Совет Иттифоқи социалистик Кубанинг антиимпериалистик кучларни жипслаштириш манфаатларига муносиб бўлган актив ташқи сиёсатини қўллаб-қувватлайди. Ўртоқ Фидель Кастронинг яқинда Гвинея, Жазоир ва Съерра—Леонега қилган сафари, шунингдек унинг Европадаги социалистик мамлакатлар—Болгария, Румыния, Венгрия, Польша, Германия Демократик Республикаси ва Чехословакияга қилган визитлари бу сиёсатнинг муҳим жиҳатидир.

Совет раҳбарлари Совет Иттифоқи Қўшма Штатларнинг Кубани иқтисодий ва сиёсий жиҳатдан қамал қилаётганлигини, шунингдек социалистик Кубага қарши бошқа ҳар қандай душманлик ҳаракатларини кескин қоралайди, деб яна бир марта айтдилар. Ҳар иккала томон Кариб денгизи районида мустаҳкам ва барқарор тинчлик бўлишини таъминлаш учун, бу ерда империалистик сиёсат вужудга келтираётган кескин ва хатарли ҳолатларга йўл қўймаслик учун курашмоқда. Совет томони Куба халқининг ва Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Гуантанамодаги Америка ҳарбий-денгиз базасини сўзсиз тугатиш тўғрисидаги талабларини қўллаб-қувватлаётганлигини таъкидлади. Куба халқининг суверен

(Давоми 2-бетда).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИ

НУКУС. Кеча бу ерда Қорақалпоғистон область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Партия ҳужжатларининг алмаштирилиши муносабати билан область партия ташкилоти олдида турган вазифалар тўғрисида область партия комитетининг иккинчи секретари Б. А. Новицкий доклад қилди.

Пленум шунингдек КПСС XXIV съезди қарорлари асосида Автоном республика аҳолисининг соғлиғини сақлашни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида область партия комитети секретари К. Ризаевнинг докладини муҳокама қилди.

* * *

НАМАНГАН. Наманган область партия комитетининг бўлиб ўтган пленуми партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик муносабати билан область партия ташкилотларининг вазифаларини муҳокама қилди. Область партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев доклад қилди.

Пленум қатнашчилари саноат транспорт, алоқа ва қурилиш ишлаб чиқаришининг самарадорлигини ошириш тадбирлари тўғрисида область партия комитетининг иккинчи секретари В. П. Куксенконинг докладини ҳам тинглаб муҳокама қилдилар.

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

Нидерландия ҳукуматининг таклифига биноан СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 5 июлда расмий визит билан Москвадан Нидерландияга жўнаб кетди. Бундан илгари хабар берилганидек, А. А. Громико Нидерландиядан кейин Люксембург ва Бельгияга ҳам боради.

(ТАСС).

ФИДЕЛЬ КАСТРО РУСнинг СССРДА БЎЛИШИ

СССР МУДОФАА МИНИСТРЛИГИДА УЧРАШУВ

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Рус ва унга ҳамроҳ бўлган партия ҳамда давлат арбоблари кеча СССР Мудофаа министрлигининг генераллари, адмираллари ва офицерлари билан учрашдилар.

СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А Гречко меҳмонларни сидқидилдан табриклаб, уларга Совет Иттифоқи Қуролли Кучларининг саломини топширди.

У Фидель Кастрога Совет Иттифоқи ва Куба халқлари, уларнинг қуролли кучлари ўртасидаги бузилмас дўстлик белгиси тариқасида фахрий жанговар қурол—қилич тортиқ қилди.

Учрашувда ҳозир бўлганлар қизғин кутиб олган Фидель Кастро жавоб нутқи сўзлади.

КАТТА КРЕМЛЬ САРОЙИДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати 4 июлда Катта Кремль саройининг Георгий залида Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Рус шарафига қабул маросими ўтказдилар.

Қабул маросимида Фидель Кастро билан бирга сафарда унга ҳамроҳ бўлган партия ва давлат арбоблари, шунингдек, Куба Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Рауль Гарсия Пелаес ҳозир бўлдилар.

Қабул маросимида совет томонидан Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР министрлари, давлат комитетларининг раислари, фан ва маданият арбоблари, ҳарбий саркардалар, космонавт учувчилар, жамоатчилик вакиллари ҳозир бўлдилар.

Меҳмонлар орасида СССРдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари бор эди.

Қабул маросими бошланиши олдидан Куба Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди.

Қабул маросими қардошларча самимий вазиятда ўтди.

ЎРТОҚ ФИДЕЛЬ КАСТРО МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри ўртоқ Фидель Кастро Рус 5 июлда Москвадан жўнаб кетди. Ўртоқ Фидель Кастро Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан мамлакатимизда бўлди.

Неча ўн минглаб москвликлар ўртоқ Фидель Кастрони ва кубалик бошқа дўстларимизни самимий кузатиб қолиш учун кўчаларга чиқишди.

Куба Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ҳурматли меҳмонни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг раиси А. Я Пельше, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВЦСПС Раиси А. Н. Шелепин ва бошқалар кузатиб қолдилар.

Фидель Кастро Рус фахрий қоровул бошлиғининг рапортини қабул қилди. Куба Республикаси ва Совет Иттифоқи давлат гимнларининг садолари янгради.

Фидель Кастро Рус, Л. И. Брежнев ва А. Н. Косигин ўртоқлар совет жангчилари сафи олдидан ўтдилар.

Москва шаҳри меҳнаткашларининг аэродромга тўпланган намояндалари Совет ва Куба раҳбарларини гулдурос қарсаклар, табрик хитоблари билан кутиб олдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев, бошқа совет раҳбарлари самолёт олдида Фидель Кастро билан, Фидель Кастронинг Совет Иттифоқига қилган сафарида унга ҳамроҳ бўлган кубалик ўртоқлар билан самимий хайрлашдилар.

Бир неча минутдан кейин самолёт Минскка қараб йўл олди.

Ўртоқ Фидель Кастро Руснинг Минскка қилаётган сафарида КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, Совет Иттифоқининг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Тўлубеев, шунингдек, Куба Республикасининг СССРдаги элчиси Рауль Гарсия Пелаес унга ҳамроҳ бўладилар. (ТАСС).

БЕЛОРУССИЯ ПОЙТАХТИДА

МИНСК, 5 июль. (ТАСС). Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Рус, кубалик партия ва давлат арбоблари Москвадан бугун бу ерга келишди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, бошқа совет расмий кишилари ҳам Минскка келишди.

Куба Республикаси, Совет Иттифоқи ва Белоруссия ССР давлат байроқлари билан безатилган аэродромда ҳурматли меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров, Белоруссия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ф. А. Сурганов, республика Министрлар Советининг Раиси Т. Я. Киселев, бошқа расмий кишилар, меҳнаткашларнинг вакиллари кутиб олдилар.

ЎРТОҚ ФИДЕЛЬ КАСТРОНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

СОВЕТ—КУБА ҚЎШМА АХБОРОТИ

(Боши 1-бетда).

хоҳиш-иродасига хилоф суратда бу база Куба территориясида жойлашган.

Совет Иттифоқи социалистик жамият қурилишида, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ва унинг революцион ғалабаларини ҳимоя қилиш ишида Кубага бундан буён ҳам ҳар томонлама ёрдам беришга тайёр эканлигини билдиради.

Ўртоқ Фидель Кастро Куба халқи номидан Улуғ Октябрь социалистик революцияси Ватани—Совет Иттифоқига нисбатан самимий туйғуларни изҳор қилди. У айтдики, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллик юбилейи бу йил нишонланади. Бу Иттифоқнинг ташкил топиши буюк халқаро аҳамиятга молик бўлиб, бутун инсониятнинг ижтимоий тараққиётида муҳим босқичдир.

Совет халқи вужудга келтирган янги ижтимоий тузум совет фани ва техникасининг жуда катта муваффақиятларга эришувини, совет кишиларининг моддий ва маданий фаровонлигини тўхтовсиз оширишни таъминлади. Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг тўққиз йил муқаддам биринчи марта Совет Иттифоқига келган Биринчи секретари таъкидлаб ўтганидек, бу муваффақиятлар кўп даража ортган, совет жамияти жўшқин ривожланиб, барча соҳаларда янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқда. Шу муносабат билан Куба делегацияси ҳозирги визити вақтида Советлар мамлакатининг янги тарихий зафарларидан ғоят хурсанд ва шод бўлганлигини изҳор қилди. Куба делегацияси Совет Иттифоқининг тажрибаси халқларнинг социал ва миллий озодлик йўлидаги курашида, социализм қурилишида буюк интернационал аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Куба делегацияси ўз мамлакати меҳнаткашлари номидан қардош совет халқининг барча соҳаларда эришган ажойиб муваффақиятларини табриклади. Совет халқи КПСС XXIV съездининг қарорларида белгилаб берилганидек, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлидан изчил ва комил ишонч билан ривожланиб бормоқда.

Совет томони КПСС XXIV съездидан кейинги даврда тинчликни актив ҳимоя қилиш ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш юзасидан съезд маъқуллаган программани амалга ошириш йўлида қилинган ишлар ҳақида, шу жумладан, ана шу мақсадга эришиш учун юксак доирада ўтказилган учрашувлар тўғрисида Куба томонига ахборот берди.

Куба томони КПСС ва Совет ҳукуматининг тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш учун курашни империализм ва реакциянинг агрессив кирдикорларига қатъий зарба бериш билан бирга қўшиб олиб бораётган принципиал, синфий ва интернационалистик сиёсатига, СССРнинг бутун дунёда тинчлик ишини мустаҳкамлаш соҳасидаги амалий тадбирларига, низоли масалаларни ҳал этиш вақтида куч ишлатишга йўл қўймайдиган актив ҳаракатларига юксак баҳо берди.

Куба томони совет томонининг Вьетнам проблемасини ва Ҳинди-Хитойдаги бошқа мамлакатлар проблемасини уларнинг мустақиллик ва суверенитетга ҳаққоний интилишларига мувофиқ ҳал этиш, Яқин Шарқдаги можарони адолатли суратда бартараф қилишга эришиш ҳозирги даврнинг энг актуал вазифаси бўлиб, бутун жаҳонда кескинликни юмшатиш проблемалари билан чамбарчас боғланганлиги тўғрисидаги баёнотига қўшилди.

Куба делегацияси яна бир марта таъкидлаб айтдики, Куба Коммунистик партияси ва Куба ҳукумати Совет Иттифоқининг мавжудлиги, унинг куч-қудрати, актив ташқи сиёсати халқларнинг ўз озодлиги учун курашида жуда катта роль ўйнамоқда, деб ҳисоблайдилар.

Томонлар шуни қайд қилдиларки, Совет Иттифоқи билан Куба Республикаси ўртасида социалистик интернационализм принципларига асосланган муносабатлар муваффақиятли суратда ривожланмоқда, тобора мустаҳкамланмоқда, ҳар томонлама ва чуқур мазмунли бўлиб қолмоқда, бу муносабатлар социализм ва коммунизм қурилишининг ҳамма соҳаларида тажрибаларни ўзаро алмашишга ёрдам беради. Ҳар иккала мамлакатдаги жамоат ташкилотлари, министрликлар ва идоралар ўртасидаги алоқалар кенгаймоқда, улар бир-бирларига партия делегациялари ва бошқа делегацияларни тез-тез юбориб турибдилар.

Учрашув ва суҳбатлар вақтида ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий, фан-техника, маданий ҳамкорликнинг аҳволи таҳлил этилди, ана шу ҳамкорликни янада ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар мавжуд эканлиги эътиборга олиниб, ҳамкорлик истиқболлари қараб чиқилди.

Томонлар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Куба Коммунистик партияси ўртасидаги алоқалар кенгайиб, кучайиб бораётганлигини, бу эса Совет ва Куба халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликни мустаҳкамлашнинг муҳим омили эканлигини мамнуният билан қайд қилдилар. Улар Коммунистик партиялар ўртасидаги алоқа ва муносабатларни янада кенгайтиришдан манфаатдор эканликларини таъкидладилар, партиялар ўртасидаги муносабатлар соҳасида яқин даврга мўлжалланган конкрет тадбирлар ҳақида, ҳар иккала мамлакатдаги жамоат ташкилотлари ва давлат органлари ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлаш тўғрисида келишиб олдилар.

Ўртоқ Фидель Кастро Куба Коммунистик партияси Марказий Комитети, революцион ҳукумат номидан ва Куба халқи номидан амалдаги интернационал бирдамликлари учун КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ва Совет Иттифоқи халқига самимий ташаккур изҳор қилди. Ана шу интернационал бирдамлик социалистик жамият қуриш ишида уларнинг Кубага ҳар томонлама берган ва бераётган катта ёрдам ва мададида ўз ифодасини топди.

Совет Иттифоқи ва Куба Республикаси бундан буён ҳам ҳамкорликни ривожлантираверадилар алоқани кенгайтириб, социалистик ва коммунистик қурилишнинг, шунингдек, халқаро аҳволнинг актуал масалалари юзасидан фикрлашиб турадилар.

Томонлар социализм учун, миллий мустақиллик ва тинчлик учун курашнинг умумий манфаатларига амал қилиб, социалистик мамлакатлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш зарур эканлигини таъкидладилар. Улар марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари асосида социалистик мамлакатлар, коммунистик ва ишчи партияларнинг жипслашувига ёрдам бериш учун бундан буён ҳам куч-ғайратларини сарф қилишга интилаётганликларини изҳор этдилар. Улар ана шу жипсликнинг заифлаштирилиши империализм манфаатларигагина хизмат қилиши мумкин деб ҳисоблайдилар.

Совет Иттифоқи ва Куба Республикаси халқаро аҳволнинг муҳокама этилган актуал проблемаларига баҳо беришда қарашларнинг тамомила бирлигини яна бир марта қайд қилдилар. Томонлар ҳозирги халқаро вазият революцион жараённинг янада кучайиши билан, кучлар нисбатининг социализм, революцион ва антиимпериалистик кучлар фойдасига ўзгараётганлиги билан характерланади, деб таъкидлайдилар. Социалистик мамлакатларнинг ҳамдўстлиги революцион ҳаракатнинг ҳал қилувчи омили ва асосий таянчидир.

Томонлар шу нарсани уқтириб ўтдиларки, империалистик давлатларнинг агрессия сиёсати ва бу сиёсат вужудга келтираётган қуролли можаролар, шунингдек, империалистик давлатлар амалга ошираётган иқтисодий тазйиқ ва камситиш практикаси бутун дунёда тинчликни доим хавф остида қолдиради.

Совет Иттифоқи ва Куба Республикаси Ҳинди-Хитой халқларининг Қўшма Штатлар агрессиясига қарши курашини қўллаб-қувватлашдаги ўз позициялари ўзгармас позиция эканлигини таъкидладилар. Улар ана шу агрессияни, кейинги вақтларда АҚШнинг Вьетнам Демократик Республикаси портларини қуршаб олиш, халқ хўжалик объектларини, шу жумладан тўғон ва дамбаларни, темир йўлларни ва аҳоли яшайдиган пунктларни бомбардимон қилиш соҳасидаги тадбирларини қатъиян қораладилар. Томонлар Америка Қўшма Штатларининг урушни кучайтиришига ва «вьетнамлаштириш» сиёсатига қарши курашда вьетнам халқи қўлга киритган муваффақиятларни табрикладилар.

СССР ва Куба Вьетнам, Лаос ва Камбоджа халқларининг озодлик, мустақиллик ва социал тараққиёт йўлидаги ҳаққоний кураши билан бирдам эканликларини изҳор қиладилар, Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни тўхтатишни, АҚШ ва иттифоқчиларининг барча қўшинларини Жанубий Вьетнамдан дарҳол ва батамом олиб чиқиб кетишни, Американинг қўғирчоқ Тхиеу режимини қўллаб-қувватлашни тўхтатишни, Париждаги музокараларнинг яна бошлаб юборилишини талаб этмоқдалар. Улар ташқаридан ҳеч қандай аралашувга йўл қўймай масалани сиёсий жиҳатдан адолатли ҳал этишга эришиш тарафдоридирлар. Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг, Вьетнам Демократик Республикасининг, Камбоджа миллий бирлик фронти ва Лаос ватанпарварлар фронтининг маълум таклифлари масалани ана шу тарзда ҳал этиш учун асос бўла олади.

Ҳинди-Хитойнинг барча халқлари ўзларининг мислсиз мардлиги, қатъияти ва қаҳрамонлиги билан социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатларнинг сиёсий, маънавий ва моддий ёрдами ҳамда бутун тараққийпарвар инсониятнинг кучайиб бораётган бирдамлиги туфайли ўз ҳаққоний ишининг ғалабасига эришажакларига Совет Иттифоқи ва Куба Республикаси аминдир.

Ҳар икки томон социализм қураётган Корея Халқ Демократик Республикаси билан қардошларча бирдам эканлигини изҳор қилади. Улар Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг мамлакатни демократик асосда тинч йўл билан бирлаштириш тўғрисидаги таклифини ва корейс халқининг чет эл қўшинларини Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетиш ҳақидаги талабларини тамомила қўллаб-қувватлайдилар.

Совет ва Куба томони араб территорияларининг Исроил томонидан оккупация қилиб турилганлиги Яқин Шарқда кескинликни сақлаб қолади ва умумий тинчликка хавф туғдиради, деб ҳисоблайдилар. Улар араб халқларининг Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун, Исроил қўшинларини босиб олинган барча араб территорияларидан олиб чиқиб кетиш учун олиб бораётган курашини астойдил қўллаб-қувватлайдилар томонлар Фаластиндаги араб халқининг ўз қонуний ҳуқуқларини тиклаш учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлаётганликларини таъкидлайдилар.

СССР ва Куба Африка халқлари эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашда муваффақият қозонишларига амин эканликларини билдирадилар.

Ҳар иккала делегация Гвинея (Бисау), Яшил Бурун ороллари, Ангола, Мозамбик халқларининг, шунингдек Намибия, Зимбабве ва Жанубий Африка халқларининг Претория ва Солсбери режимлари амалга ошираётган ваҳшиёна ирқчилик сиёсатига қарши олиб бораётган ҳаққоний кураши билан бирдам эканлигини таъкидлади. Томонлар Португалия ва унинг НАТОдаги иттифоқчиларининг Гвинея Республикасига қарши ва Африкадаги бошқа тараққийпарвар давлатларга қарши агрессив ҳамда игвогарлик ҳаракатларини қораладилар.

Ҳар икки томон Европа қитъасида кескинликни юмшатиш ва тинчлик сари, Европада хавфсизлик ва яхши қўшничиликнинг мустаҳкам асослари бўлишини таъминлаш сари катта бурилиш ясалганлигига ижобий баҳо беради. Ҳозирги вақтда Европада содир бўлаётган жараёнлар социалистик давлатларнинг актив сиёсати билан маҳкам боғланган бўлиб, жаҳоннинг бошқа районларида кескинликни юмшатишга, шубҳасиз, ёрдам беради. Европа воқеаларидаги бундай бурилиш халқларнинг ва барча тараққийпарвар демократик ҳаракатларнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушади.

Социалистик давлатларнинг хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашини чақириш тўғрисидаги таклифларини амалга ошириш Европадаги ижобий ўзгаришларни мустаҳкамлаш йўлида янги муҳим қадам бўлур эди.

СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида ва Польша Халқ Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасида тузилган ҳамда Европа давлатларининг мавжуд чегаралари дахлсиз эканлигини тасдиқлаган шартномаларнинг, шунингдек, Берлиннинг ғарбий секторига тааллуқли масалалар хусусида тўрт давлат ўртасида тузилган битимнинг кучга кириши Европада тинчликни мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида бир хил фикр изҳор қилинди.

Халқаро ишларда Германия Демократик Республикасининг роли ошганлиги, унинг суверен тенг ҳуқуқли давлат сифатида ўз позициялари мустаҳкамланганлигидан ҳар икки томон мамнун эканлигини изҳор қилди. Улар барча мамлакатларнинг ГДРни халқаро ҳуқуқий жиҳатдан танишлари учун ва ҳар иккала герман давлатини бир вақт ичида Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул этиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Томонлар ГДР билан ГФР ўртасида шартнома ва битимлар ҳамда Германия Демократик Республикаси билан Ғарбий Берлин сенати ўртасида битим тузилишини тинчликни мустаҳкамлаш ишига қўшилган катта ҳисса деб ҳисоблайдилар. Совет Иттифоқи ва Куба Чехословакия Социалистик Республикасининг Мюнхен битимини тамомила бекор деб ҳисоблаш ҳақидаги ҳаққоний талабига қўшиладилар.

Томонлар Латин Америкасидаги аҳвол тўғрисида фикрлашиб олиб, қуйидагиларни таъкидладилар: бу қитъада империализмнинг, аввало, Америка империализми ва маҳаллий реакциянинг жабр-зулми ҳамда эксплуатациясига қарши озодлик кураши кучайиб бормоқда, империализмга қарши курашда қатнашаётган сиёсий ва социал кучлар ўсмоқда, социализм ғояларининг оммага таъсири кучайиб бормоқда, кескин социал ва иқтисодий ўзгаришларни амалга ошириш, чет элга қарам бўлишдан қутилиш зарур эканлигини англаш етилмоқда. Куба революцияси, унинг социализм асосларини қуришда эришган муваффақиятлари, Куба Компартияси раҳбарлигидаги Куба халқининг туб социал ва халқ хўжалиги вазифаларини ҳал этиш учун муваффақиятли кураш олиб бораётганлиги Латин Америкасида озодлик жараёнини кучайтиришда катта роль ўйнамоқда.

Совет Иттифоқи ва Куба Республикаси Чили Халқ бирлиги ҳукумати билан, мамлакатнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этиш йўлидан бораётган мард Чили халқи билан тамомила бирдам эканликларини изҳор қиладилар. Томонлар империалистик доираларнинг Чили ички ишларига аралашувини қоралайдилар. Бу аралашувдан кузатилган мақсад—халқ бахт-саодати йўлида амалга оширилаётган чуқур иқтисодий ва сиёсий ислоҳотларга путур етказишдир.

Томонлар Перу ҳукуматининг шу мамлакат миллий манфаатларига муносиб тадбирларини қўллаб-қувватлайдилар ва Латин Америкаси мамлакатларида озодлик, мустақиллик ҳамда социал тараққиёт учун курашаётган ватанпарвар ва революцион кучларга самимий хайрихоҳликларини ҳам изҳор қиладилар. Улар империалистларнинг Латин Америкаси давлатлари ишига ҳар қандай шаклда аралашиш сиёсатини қоралайдилар.

Совет Иттифоқи ва Куба Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг миллий мустақилликни мустаҳкамлаш ҳамда социал тараққиёт учун олиб бораётган ҳаққоний кураши билан бирдам бўлиб, уларнинг империализмга қарши умумий курашга қўшаётган ҳиссаларига юксак баҳо берадилар. Улар чет эл монополиялари қўлида бўлган миллий бойликларни қайтариб олишга интилаётган ана шу халқларни тамомила қўллаб-қувватлайдилар. Улар ўз миллий ресурсларини ҳимоя қилиш йўлига ўтаётган мамлакатларга нисбатан империалистларнинг репрессия ва камситиш сиёсатини қоралайдилар.

Совет ва Куба томони шуни қайд қиладики, замонамиздаги барча революцион демократик кучларнинг социалистик мамлакатлар билан жипслиги империализмга қарши муваффақиятли кураш олиб боришнинг зарур шартидир. Антиимпериалистик кучларнинг ҳар қандай тарзда бир-биридан ажратиб юборилиши империализмга ва янги мустамлакачиликкагина қўл кела олади ва халқларнинг миллий мустақиллик ҳамда социал тараққиёт учун олиб бораётган курашига зарар етказиши мумкин.

Совет Иттифоқи ва Куба Республикаси қуролланиш пойгасини тўхтатиш, тўла ва батамом қуролсизланишга эришиш, шу жумладан, ядро қуролини тарк этишга эришиш тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун ғоят муҳим аҳамиятга эга, деб ҳисоблайдилар. Улар қуролсизланиш юзасидан жаҳондаги барча мамлакатларнинг иштироки билан жаҳон конференциясини чақириш зарур эканлигини яна бир марта айтдилар.

Ҳар икки томон бактериологик (биологик) ва токсин қуролларини тайёрлаш, ишлаб чиқариш ва бу қуролларнинг запасларини тўплашни тақиқлаш тўғрисида ва ана шу қуролларни тугатиш ҳақида ҳамма имзолай оладиган конвенцияни яқин орада кучга киритиш мақбул деб ҳисоблайди. Томонлар химиявий қуролни тақиқлаш ва тугатиш тўғрисида тегишли битимни тезроқ тузишга эришиш мақсадида зўр бериб ҳаракат қилиш тарафдоридир.

Ҳар икки томон шунга аминдирки, Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастронинг визити вақтида ўтказилган учрашув ва суҳбатлар КПСС билан Куба Коммунистик партияси ўртасида, СССР билан Куба Республикаси ўртасида мавжуд бўлган қардошларча муносабатларни янада кенгайтириш ва кучайтиришда янги муҳим босқични бошлаб берди. Ана шу учрашув ва суҳбатлар чуқур ҳамжиҳатлик ва қарашларнинг бирлиги руҳида, бузилмас дўстлик ва марксизм-ленинизмга ҳамда социалистик интернационализм принципларига садоқат руҳида ўтди.

Инсоният тарихида социализм идеалларини биринчи бўлиб амалга оширган мамлакат партияси, ишчилар синфи ва халқ вакиллари билан Америкада социалистик жамиятни қуришга биринчи бўлиб киришган мамлакат партияси, ишчилар синфи ва халқи вакилларининг ана шу учрашуви замонамизнинг ёрқин рамзи, Совет Иттифоқи билан Кубани бирлаштирувчи бузилмас алоқаларнинг ифодасидир.

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри ўртоқ Фидель Кастро партия Марказий Комитети ва Революцион ҳукумат номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Н. В. Подгорнийни ва СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигинни расмий, дўстона визит билан Куба Республикасига келишга таклиф этди. Бу таклиф мамнуният билан қабул қилинди.

ШАРТНОМА ШАРОФАТИ

Қўқондаги ип-йигирув-пайпоқ тўқув комбинатида тўрт мингга яқин киши ишлайди. Шундан салкам 3 мингги ёшлардан иборат.

Яқинда республика ва область газеталарида ташаббускор Глухово ип-газлама комбинатининг тўқувчилари ва бошқа енгил саноат корхоналарининг ишчи, инженер-техник ходимларидан иборат «Минглар шартномаси» қатнашчилари делегацияси республикамизда бўлиб, тўқимачилик, пахта тозалаш саноати корхоналари коллективлари, пахтакор хўжаликларнинг деҳқонлари билан янги шартномалар тузишганини ўқиб, беҳад мамнун бўлдик. Комбинатимиз коллективи умумий йиғилишида ана шу шартномага қўшилиш шартлари муҳокама этилди. Имкониятлар ҳисобга олиниб «Минглар шартномаси»га қўшилиш ҳақида қарор қабул қилинди.

Шуни айтиш керакки, корхонамиз ишчилари тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги байрамига муносиб армуғон ҳозирлаш юзасидан авж олган социалистик мусобақага қўшилиб меҳнат қилаётирлар. Шу йилнинг биринчи кварталида қўлга киритилган муваффақиятлар учун СССР Енгил саноат министрлигининг кўчма Қизил Байроғи берилди. Бу ишчиларимизни янада шижоат билан меҳнат қилишга илҳомлантириб юборди. Тўрт ойлик ишлаб чиқариш топшириғи ҳам барвақт бажарилиб, планга қўшимча анча маҳсулот реализация қилинди «Минглар шартномаси»га қўшилишга отлантирган нарса ҳам ана шу қувончли муваффақиятлар бўлди.

Шартномага биринчи бўлиб қўшилган Л. Отабоева, И Муротова сингари меҳнатсевар ишчилар ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилишди. Улар Қўқон пахта тозалаш заводи коллективи билан тузилган шартномада маҳсулотлар сифатини тағин ҳам ошириш, материалларни тежаб-тергаб сарфлаш, меҳнат резервларидан ва техникадан самарали фойдаланиш йўли билан меҳнат унумдорлигини 20 процент ошириш кўзда тутилган.

Корхонада шу пайтгача ишлаб чиқарилаётган 54 хил маҳсулот қайта кўриб чиқилди. Шу куннинг талабига жавоб бермай қолган бир неча турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқаришдан олиб ташланди. Уларнинг ўрнига харидорбоп пайпоқлар ишлаб чиқариш тадбирлари белгиланди.

Кейинги ойларда комбинатда техника тараққиётига катта эътибор берила бошланди. Бир неча рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бундан ташқари 15 та янги тароқлаш ва 5 га калавалаш машиналари монтаж қилиниб, ишга туширилди. Ватанпарварлик ташаббусига қўшилган комбинат коллективининг 450 ишчиси шу йилнинг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қиляпти. Улар йил бошидан буён планга қўшимча 10 минг жуфт пайпоқ тўқишди, 14 тонна йигирилган ип тайёрлашди. Савдо тармоқларига пландагидан 235 минг сўмлик кўп маҳсулот жўнатилди.

Комбинат ишчилари тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили учун белгиланган планни 20 декабргача бажаришга бел боғлаганлар. «Минглар шартномаси» корхонага қутлуғ келди. Буни қўлга киритилаётган зафарлардан ҳам аниқ кўрса бўлади.

Н. ПОЧЧАБОЕВ,
Қўқон ип-йигирув пайпоқ тўқув комбинатининг ишчиси.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАРИ МОСКВАДА

Москванинг матбуот ходимлари 4 июлда журналистлар Марказий уйида Ўзбекистондан келган ҳамкасбларини қабул қилдилар. Бу СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишлаб иттифоқдош республикалар матбуоти, радио ва телевидениеси ходимлари билан бўлган навбатдаги ижодий учрашув эди.

Ўзбекистон ССР Журналистлар союзи правлениесининг раиси З. Есенбоев, республика ва область газеталарининг редакторлари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети редакторлари республика меҳнаткашларининг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш йўлидаги курашини ёритиш тажрибалари тўғрисида, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига қурилаётган тайёргарлик ҳақида гапириб бердилар, ижодий режаларини ўртоқлашдилар.

Журналистлар Марказий уйида Ўзбекистон фотографияси усталарининг виставкаси очилди.

(ТАСС мухбири).

ХАЛҚЛАРНИНГ БУЮК ИТТИФОҚИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг барпо этилиши жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга бўлган воқеадир. КПСС Марказий Комитетининг СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисидаги қарорида кўрсатилганидек, **«СССРнинг ташкил топиши ўзининг сиёсий аҳамияти ва социал-иқтисодий натижалари жиҳатидан совет давлати тарихида жуда катта ўрин олади».**

ССР Иттифоқи — бу янги олий тарихий типдаги кўп миллатли федератив давлатдир. Совет федерацияси аъзолари суверен социалистик давлатлар бўлмиш иттифоқчи республикалардир.

Кўп миллатли совет давлати шароитида ССР Иттифоқи билан иттифоқчи республикаларнинг манфаатлари гармоник равишда уйғунлашгандир. Улар манфаатларининг бу бирлиги иқтисодий, сиёсий ва социал негизларнинг бирлиги билан изоҳланади.

ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикаларнинг иқтисодий негизини социалистик хўжалик системаси ҳамда инсоннинг инсон томонидан эксплуатация қилинишини, бир миллатнинг иккинчи миллат томонидан эзилишини инкор этувчи, ишлаб чиқариш қуроллари ва воситаларига социалистик мулкчилик ташкил этади. ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикаларнинг сиёсий негизини кўп миллатли совет халқининг бирдамлик иродасини акс эттирувчи орган — меҳнаткашлар депутатлари Советлари ташкил этади. ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикаларнинг социал негизи — ишчилар синфи ва меҳнаткаш деҳқонлар ҳокимияти, совет давлати тараққиётининг ҳозирги босқичида эса бутун халқ ҳокимиятидир.

Совет федерацияси негизини ташкил этувчи социалистик тузум миллий масалани ҳал қилишнинг, миллатлар ва халқларни ҳар томонлама тараққий эттиришнинг ҳал қилувчи шартидир. Худди шу боисдан кўп миллатли совет давлатида федерация билан унинг таркибий қисмлари ўртасида антогонистик зиддиятлар йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас.

СССРнинг ташкил этилиши ва ривожланиши — КПСС ленинча миллий сиёсатининг, пролетар интернационализми ва халқлар дўстлиги сиёсатининг халқларнинг давлат иттифоқи ленинча принципларининг тантанасидир.

Халқларнинг давлат иттифоқи ленинча принципларининг энг муҳимлари ихтиёрийлик принципидир. **«Биз, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — миллатларнинг ИХТИЁРИЙ иттифоқини, — бир миллатнинг иккинчи миллат устидан ҳеч қандай зўрлигига йўл қўймайдиган иттифоқини истаймиз, — мутлақо тўла ишончга, қардошларча бирликни очиқ ва равшан тушуниб олишга, тўла ихтиёрийлик асосидаги келишувга асосланадиган иттифоқни истаймиз».**

Ленинча ихтиёрийлик принципи халқларнинг ССР Иттифоқига бирлашувига асос қилиб олинган. Кўп миллатли совет давлати — тенг ҳуқуқли миллий совет республикаларининг ихтиёрий бирлашувидир. Кўп миллатли федератив давлатимиз мустаҳкамлиги ва ҳаётийлигининг негизи ҳамда унинг буржуа федератив давлатларидан фарқи ҳам худди шуида. Буржуа федерацияларининг абсолют кўпчилиги зўравонлик ва урушлар йўли билан ташкил этилган. Масалан АҚШнинг Калифорния, Техас ва Янги Мексика сингари штатлари Шимолий Американинг Мексикага қарши босқинчилик уруши натижасида (1846—1848 йиллар) вужудга келган Луизиана, Флорида ва Аляска сингари штатлар эса тўғридан-тўғри савдо битимларининг маҳсулидир.

Иттифоқчи совет республикаларининг ССР Иттифоқи составидан чиқиши мумкинлиги ҳуқуқи ҳам бу республикалар ихтиёрий бирлашувининг муҳим принципларидан бири бўлиб, бу ҳол Совет Конституциясида мустаҳкамланган. Конституциянинг мазкур қоидаси муҳим сиёсий ва юридик аҳамиятга эга, чунки у иттифоқчи республикаларнинг ССР Иттифоқига киришининг ихтиёрийлик характерини таъкидлайди ва кўп миллатли совет давлати составида ихтиёрий равишда аъзо бўлиб яшашини тасдиқлайди.

СССР составидан чиқиш ҳуқуқи — иттифоқчи республиканинг суверенитети ва компетенцияси тўла эканлигининг ёрқин далили. Совет федерацияси буржуа федерациясидан тубдан фарқ қилишининг характерли белгисидир. Бу жиҳатни буржуа ҳуқуқшунослари ҳам тан олишга мажбур бўлдилар. Чунончи, француз ҳуқуқшуноси Сселнинг қайд қилишича, «Совет федерацияси Сецессия (чиқиш) ҳуқуқини тан оладиган ягона федерациядир».

Айни вақтда шуни ҳам айтиш керакки, ССР Иттифоқи составидан чиқиш ҳуқуқи ҳақидаги масалани Иттифоқдан чиқишнинг мақсадга мувофиқлиги ёки номувофиқлиги ҳақидаги масаладан фарқ қила билмоқ лозим.

Совет федерацияси вужудга келгандан буён ўтган ярим асрлик тажриба шундан далолат берадики, иттифоқчи республикаларнинг бирортаси ҳам СССР составидан чиқиш масаласини қўйган эмас. Бунинг маъноси равшан, чунки мамлакатимизнинг барча халқлари СССР Иттифоқини ҳар томонлама тараққиёт ва равнақ негизи деб биладилар.

Миллатларнинг суверен тенглиги принципи халқларнинг давлат иттифоқи ленинча принципини ташкил этади. В. И. Ленин, фақат совет тузумигина амалда миллатларга тенг ҳуқуқ беришга қодир, деб таълим беради. Совет иттифоқчи республикалари ССР Иттифоқига ихтиёрий равишда бирлашган бўлиб, тўла тенг ҳуқуқлидирлар. В. И. Ленин иттифоқчи республикаларимизнинг чинакам тенг ҳуқуқли бўлишларига жуда катта аҳамият берганлигини унинг қуйидаги кўрсатмаларидан ҳам кўриш мумкин. **«Албатта шуни қатъий талаб қилмоқ керакки,** — деган эди В. И. Ленин. — **иттифоқ Марказий Ижроия Комитетида**
рус
украин
грузин ва бошқалар
навбат билан раислик қилсинлар.
Албатта!»

Барча иттифоқчи республикалар хўжалик, сиёсий ва давлат қурилишининг ҳамма жабҳаларида тенг суверен ҳуқуқларга ва тенг компетенцияларга эгадирлар. Уларнинг тенглиги шунда ҳам кўриниб турибдики, уларнинг ҳар бири аҳолининг сони ва территориянинг ҳажмидан қатъий назар, СССР Олий Совети Миллатлар Советига 32 депутат сайлайди. Ваҳолонки, буржуа федерацияларида парламентнинг иккинчи палатаси федерация аъзолари

ИЛҒОР ЧОРВАДОРЛАР ТАЖРИБАСИДАН

ЗАРАРДАН ФОЙДАГА

Уч йилнинг нарёғида бизнинг хўжалигимизда чорва нуқул зарар келтирарди. Очиғини айтиб қўя қолай, бу — пахтадан келган фойданинг шўри эди. Правление аъзолари, чорвачилик мутахассислари бир неча бор кенгашиб, битта қарорга келдик: чорвачиликни рентабеллик хатто яхшигина фойда келтирадиган тармоққа айлантирамиз.

Ишни чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашдан бошладик. Бедапоялар кенгайтирилиб, ўтган йилнинг ўзида 199 гектарга етказилди. Ҳар гектар бедазордан 76,5 центнердан беда пичани олишга эришилди. 26 гектар ердаги сулидан 95 тонна дон ва бир неча юз тонна сомон олдик. 114 гектардаги силосбоп маккажўхоримиз ҳам бўлиб берди. Ундан 3360 тонна силос бостирдик. 2500 тонна дағал хашак жамғардик. Кўриниб турибдики, бу борада қилган ишларимизнинг кўлами анча кенг.

Лекин асосий масалани кадрлар ҳал қилади. Чорва учун озуқа тўкин-сочин бўлгани билан бу соҳага чорвага жони ачийдиган, унга меҳр қўйган одамлар ажратилмаса шунча қилинган ишлардан не фойда? Биз масаланинг худди шу томонларига ҳам алоҳида аҳамият бериб, бу ишга меҳнатсевар, куйди-пишди одамларни ажратдик. Дарвоке қорамолларимизнинг аксари қўнғир швед ва Олатов зотли сигирлардир. Улар алоҳидадиққат-эътибор ва парваришни талаб этади. Демоқчиманки, парваришни ишониб топширилган молбоқар ва соғувчиларимиз ўз ишларининг уддасидан чиқадиган чорвадорлардир.

Ўтган йили колхозимиз чорвачиликнинг ўзидан 86 минг сўмдан зиёд соф фойда кўрди. Бу ўз-ўзидан бўлгани йўқ. Илғор бўрдоқи-боқарлар, сут соғувчиларнинг суратлари «Ҳурмат тахта»сидан тушмайди. Рекордчи сут соғувчилар ҳамкасбларига ўз илғор тажрибаларини мунтазам равишда ўргатиб борадилар. Буларнинг ҳаммаси ижобий натижаларга эришишимизда муҳим омил бўлди. Масалан, ўтган йили давлатга 71 тонна ўрнига 127 тонна гўшт топшириб, планни 178 процент бажардик. Ҳар бир бош қорамолнинг ўртача оғирлиги 355 килограммданга тўғри келди.

Маълумки, икки ёшгача бўлган бузоқнинг оғирлиги 301-350 килограмм бўлса, давлат унинг қимматига 35 процент, 350 килограммдан ортиқ бўлса, унинг қимматига 50 процент қўшимча ҳақ тўлайди. Энди қуйидаги рақамларга эътибор беринг: биз молларни бўрдоқига боқиш туфайли бир центнер гўшт етиштиришга 156 сўм сарфлаган бўлсак, давлат бизга шу миқдордаги гўшт учун 283 сўмдан тўлади. Шундай қилиб гўшт сотишнинг ўзидан 43 минг сўмдан зиёдроқ соф фойда олдик.

Фойда дейиш осон, лекин унга эришиш унчалик жўн эмас. Юқорида чорвачиликдан наф кўришимизнинг биринчи омили— озуқа базасини мустаҳкамлаш эканлигини таъкидлаб ўтган эдим. Масаланинг бошқа томони ҳам бор. Гап шундаки, чорвачиликка ҳам хўжаликнинг энг муҳим тармоғи, колхоз экономикасини тебратиб турадиган жуда муҳим соҳа деб қараш керак. Бу тармоққа ҳам илғор тажрибаларни, гўшт, сут етиштиришдаги прогрессив усулларни изчиллик билан жорий қилиб бориш керак. Шу ўринда мен хўжалигимиз чорвадорлари фаолиятидан баъзи мисолларн айтиб ўтмоқчиман.

«Молнинг сути тилида» деган нақл ғоят тўғри. Биз шуни назарда тутиб колхозда озуқа цехи қуриб ишга туширганмиз. «ДКУ-1,5», «КДУ-2», «Болгар-5» механизмлари комплексидан иборат катта қувватга эга бўлган бу цехда дағал хашаклар майдалаб қирқилади, илдизли ўсимликлар майдаланади, бедадан витаминли ун тайёрланади. Юксак температура воситасида буғланиб, майинлаштирилган хашаклар, «атала» ҳолига келтирилган концентратлар сигирлар сутини оширишда, бўрдоқиларнинг тез семиришида ғоят муҳим роль ўйнаяпти. Рақамлар тили билан айтганда озуқа цехининг ишлаши туфайли йилига 200 тонна дағал хашак, 180 тонна бошқа хил озуқалар молларнинг оёғи остига тўкилиб нушхўрдга чиқишдан сақлаб қолиняпти. Бунинг эвазига эса, 50 тонна қўшимча сут олинаётир. Бир сўз билан айтганда цех хўжалик учун йилига 45 минг сўм фойда келтирмоқда.

Баъзи хўжалик раҳбарлари билан гаплашиб колсангиз, чорвачилик соҳасида ишчи кучи қўнимсизлигидан шикоят қилишади. Нафсамбирини айтганда уч йил муқаддам бизда ҳам худди шундай аҳвол ҳукм сурарди. Лекин, бу ҳол барҳам топди. Шунинг учун ҳам барҳам топдики, биз одамларнинг моддий манфаатдорлигини оширишга биринчи галдаги вазифа деб қарадик. Планга қўшимча маҳсулот етиштирган ходимлар узлуксиз рағбатлантириб турилди. Моҳир сут соғувчи Қурбонби Тўхтарова ўтган йили 26 бош сигирнинг ҳар биридан қарийб 3 тоннадан сут соғиб олганди. У планга қўшимча 21 тонна сут етиштирди. Бунинг эвазига 847 сўм қўшимча ҳақ олди.

Чорвамизнинг салмоғи катта, сони эса ошиб боряпти. Шунинг учун ҳам чорва фермаларини шу касбни севган ходимлар билан муттасил таъминлаб туриш керак. Биз бунинг уддасидан чиқяпмиз. Ўтган йили ўрта мактабни битирган Майнахон Сайфиддинова, Санобар Тўрақулова, Жамила Саримсокова, Юлдуз Тошматова, Гулчеҳра Абдурасулова, Анор Мадҳошимова, Хайрихон Йўлдошева, Максуда Турғуновалар сут-товар фермамизнинг уддабуро соғувчилари қаторидан жой олдилар. Фермадаги меҳнат завқини ҳис этган, бу йил ўнинчини битираётган бир группа қизлар ҳам фермада ишлаш истагини билдиришяпти. Ферма комсомол ташкилотининг секретари Мақсуда Турғунова бу ишга бош-қош бўляпти.

СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги муносабати билан бошланган мусобақага чорвадорларимиз ҳам бажонидил қўшилдилар. Бўрдоқичилик ва сут-товар фермаларида мусобақа авжида. Бўрдоқибоқарларимиз ўзларига бириктилган молларни суткасига ўртача 610 грамм семиртириш ўрнига 800 граммгача эт қўшишга муваффақ бўляптилар. Шуниси характерлики, пландан оширтириб семиртириш эвазига боқувга қўйиладиган моллар туёғини қисқартиришга эришяпмиз.

Колхоз правлениеси ва партия комитети чорва учун етарли озуқа базаси яратишни бирор дақиқа бўлсин сусайтирмаслик чораларини кўрган. Шу кеча-кундузлар 280 гектар майдондаги беданинг иккинчи ўрими қизғин давом этяпти. Биринчи ўримнинг ўзидан 30 центнердан беда пичани олиниб прессланган эди. 71 гектар майдондаги маккажўхори баравж ўсяпти. Ундан 3400 тонна силос бостириш ниятимиз бор. 112 гектар ерда, дон олиш учун маккажўхори ўстиряпмиз.

Шуни мамнуният билан қайд этмоқчиманки, хозирнинг ўзида, колхозимизда 1000 тоннадан кўпроқ сенаж, 600 тонна дағал хашак тайёрланди. 240 тонна ўрнига 260 тонна сут топширилиб, ярим йиллик план ошириб адо этилди. 124 тонна гўшт тайёрлаб, бу борадаги планни январдаёқ бажарганмиз. Бу ютуқларнинг ҳаммасида Умарали Раҳимов, Иброҳим Холматов, Ғаффор Холматов, Раҳмон Асқаров, Муҳаммад Мадазимов, Юсуфжон Абдуҳалилов каби ўнлаб чорва жонкуярларининг ҳиссалари катта бўлмоқда.

А. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Фарғона область, Охунбобоев районидаги «Оқ олтин» колхозининг раиси.

ҚЎШИҚНИНГ ТУҒИЛИШИ

РАЗВЕДКАЧИЛАР САРДОРИ ЛЕЙТЕНАНТ СИРОЖИДДИН ВАЛИЕВНИНГ ЖАСОРАТИ ҲАҚИДА ҚИССА

Фарғонада бир йигит ўтган. Рустаму-достон ўзи. Бор-йўғи 22 йил умр кўрган. Лекин қилган ишлари, ажойиб қаҳрамонликлари асрлардан-асрларга, наслардан-насларга қолиши аён. Мана, танишинг: исми— Сирожиддин, отасининг оти — Вали бобо.

Сирожиддин ўн тўққиз ёшида фронтга кетди. Ўн тўққиз ёшида фашист билан юзма-юз олишди, қон кечди, олов кечди. Бир умрга қоладиган мислсиз жасорат кўрсатди. Унинг жанговар ҳаётидан баъзи лавҳаларни диққатингизга ҳавола қиламиз.

* * *

Сирожиддин Валиев энг зўр пулемётчи эди. У ўз дўстлари билан бирга немисларнинг Днестр дарёсини кечиб ўтиш учун қилган узлуксиз ҳужумларини 12 кечаю, 12 кундуз қайтариб турди. Вақтинча чекиниш тўғрисида буйруқ олингач, у ДОТни портлатиб қайтди.

Валиев энг жасур ва матонатли, энг моҳир ва қўрқмас жангчи эди. Бутун фронт бўйлаб донг таратди у. Жасур разведкачи ўн битта «тил» олиб келди, 300 фашистни ер билан яксон қилди. У шундай довюрак киши эдики, бир ўзи икки-уч, ўнларча ва ҳатто йигирмалаб фашистга қарши курашга ташланар эди. Умуман, қўрқиш нима эканлигини билмасди.

* * *

Разведкачи Сирожиддин Валиев немис босқинчиларига қарши курашда бир неча бор қаҳрамонлик намуналарини кўрсатди. Қўмондонликнинг жанговар топшириқларини аниқ ва белгиланган муддатда бажарди. 1941 йилнинг 16 ноябрида Карл Маркс номли шахта районида ўз бўлинмасидаги беш жангчи билан душманнинг орқа томонига ўтиб олди. Валиев иккита соқчига дуч келиб қолди. Бироқ ўзини йўқотиб қўймади. Бирини найза санчиб ўлдирди ва иккинчисини штабга олиб келди.

19-ноябрда яна душманнинг орқа томонига ўтиб, бир взвод фашистларга дуч келди. 16 тасини ўлдириб, бўлинма билан бирга эсон-омон қайтди.

1941 йил 29 декабрь куни командир Сирожиддин Валиевни чақириб «тил» ушлаб келишга юборди. Разведка пайтида у 20 италиялик ғитлерчига дуч келиб қолди. Тенгсиз жангда 18 солдатни автоматдан отиб ташлади ва гранаталар ирғитиб жаҳаннамга жўнатди. Шундан сўнг тўртта шериги билан бирга 15 фашист гаплашиб ўтирган уйни қуршаб олди. Зудлик билан эшикни очиб ичкарига кирди ва автомат қўндоғи билан фрицларни калтаклай бошлади. Сирожиддин Валиев автоматининг қўндоғи синиб кетди. Шунга қарамасдан у фашистлар билан яккама-якка олишди, еттитасини қуролсизлантириб асирга олди. 8 фашист ер тишлаб қолди. Асирга олинганлар орасида бир офицер ҳам бор эди.

Жанговар топшириқ бажарилди. Асирларнинг ҳаммасини Валиев штабга етказди.

* * *

1942 йил 23 ва 24 январь кунлари Сирожиддин Валиевга жанговар топшириқ берилди. Жасур разведкачи солдатлар орасидан 10 кишини танлаб олиб Дебальцево шаҳри ёнида душман мудофаа маррасини ёриб ўтди. Қараса, етти немис келяпти. Валиев фашистларни ўтказиб юборди-да, кетидан ўқ узди. Уч немис ерга қулади. Қолганлари қоча бошлади. Валиев тағин икки жангчини ўзи билан бирга олиб гитлерчиларни қувлай кетди. Жон-жаҳди билан югуриб бориб биттасини ушлаб олди. Немислар пулемётлардан отабошлади. Шунда Валиев ва дўстлари жаладек ўқ остида асир олинган, немисни судраб штабга олиб келишди.

Бу маълумотларни разведкачи Сирожиддин Валиевни мукофотлаш тўғрисидаги варақадан олдик.

Энди буёғига қулоқ солинг.

Жанубий фронтда чиқадиган «Звезда Советов» газетаси ўзининг 1942 йил 19 февраль сонидаги «Слава героям» сарлавҳали мақолада шундай деб ёзган эди:

Ўзбек йигити, младший лейтенант Сирожиддин Валиев ҳарбий маҳорати билан жуда катта жасорат эгаси эканлигини кўрсатди. У фронт бўйлаб донг таратди. Тўртта қуролдоши билан биргаликда немислар яшаб турган уйга бостириб кириб, саккизтасини ўлдирди ва еттитасини асирга олди. Шундан сўнг у 20 фашист билан юзма-юз олишиб, 18 тасини ер тишлатди. Совет ерининг мўъжизакор баҳодири младший лейтенант Сирожиддин Валиевга шон-шарафлар бўлсин!

* * *

«Правда» газетасининг 1942 йил июль ойи сонларидан бирида ёзувчи Борис Горбатовнинг «Ўртоғимга хат» сарлавҳали мақоласи босилиб чиқди. Бу мақола жасур разведкачи Сирожиддин Валиевга бағишланган эди.

— Бутун фронт бўйлаб Сирожиддин Валиев сингари баҳодир, шон-шуҳрат эгаси йўқ эди, — дейилади «Правда» газетасида. — Фарғоналик бу ўзбек йигитини бутун фронт жангчилари яхши кўрар эдилар. 74-Тамань дивизиясининг ажойиб разведкачиси Сирожиддин Валиев қаҳрамонларча ҳалок бўлганида бутун дивизия, бутун фронт йиғлади.

Биз Валиевни унутмаймиз. Унутгани ҳам қўймаймиз. Уруш тамом бўлар, жароҳатлар тузалар, озод Донбасс кишилари олис фарғоналик Сирожиддин Валиев номини ҳурмат билан тилга олаверади ва ҳеч қачон унутмайди.

Сирожиддин Валиев фашистларга қарши курашда тенгсиз жасорат кўрсатди. Шуни ҳисобга олиб, 1942 йилнинг январь ойида Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонни бериш тўғрисида тавсия ёзилди. Мукофотлаш варақаси тўлдирилди ва тасдиқлаш учун 74-ўқчи дивизия командирига ҳавола қилинди. Дивизия командири генерал-майор Шевердин билан ҳарбий комиссар, катта батальон комиссари Хоменко тавсияни қўллаб-қувватлашди ва Сирожиддин Валиев Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига лойиқ киши деб қўл қўйишди.

Бироқ тавсиянома 12-армия қўмондонига юборилганда, қандайдир сабабларга кўра Сирожиддин Валиев Ленин ордени билан мукофотлансин деган ҳулосага келинди. Шундай қилиб разведкачи Валиев Ленин ордени билан тақдирланди.

Олий мукофот Сирожиддинни душманга қарши янги жангларга, қаҳрамонликларга руҳлантириб юборди. Бу ҳақда махсус моторлаштирилган ўқчи ротанинг сиёсий раҳбари, ҳозир Москвада истиқомат қилаётган истеъфодаги полковник Степан Иванович Перминов шундай дейди:

— 1942 йилнинг июнь ойида армия қўмондони генерал А. А. Гречконинг махсус топшириғи билан Сирожиддин Валиев «тил» ушлаб келишга юборилди. Жасур разведкачи топшириқни бажариб, қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Уни тағин Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига тавсия қилишди. Худди ўша кезларда бизнинг қисмларимиз вақтинча чекинишган эди. Сирожиддин Валиевга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини бериш тўғрисидаги дастлабки ҳужжат негадир бизнинг қўлимизга етиб келмади. (Ўшанда мен штабда хизмат қилардим). Шу-шу бўлди-ю, азамат разведкачининг қаҳрамонона жасорати унутиб юборилган.

Степан Иванович Перминов Сирожиддин Валиев ҳақида алоҳида китоб ҳам ёзди. Китобни СССР Мудофаа министрлиги ҳарбий нашриёти 1969 йили 25 минг нусхада чоп этган.

* * *

Ҳа, Сирожиддин Валиевни Жанубий фронтда билмаган, танимаган, унинг жасоратига тан бермаган жангчи йўқ эди. Ўша кезларда Жанубий фронт сиёсий бошқармаси бошлиғининг ўринбосари бўлиб хизмат қилган Леонид Ильич Брежнев Сирожиддин ҳалок бўлгандан сўнг шундай деган эди:

— Яқинда фронтнинг энг яхши разведкачиси Сирожиддин Валиев ҳалок бўлди. Унинг ҳақида қўшиқ яратиш керак. Валиев қўшиққа арзийди.

Орадан кўп ўтмай шоир Владимир Поляков қўшиқ ёзди, Модест Табачников уни басталади. Фронт бўйлаб ажойиб ашула янгради. Соня Белова ижро этган бу қўшиқ барча жангчиларни жасорат сари ундади:

— У қулади фашист ўқидан,
У бизларни дея берди жон,
Майли, йиғла, Фарғона қизи,
Унутмаймиз, уни ҳеч қачон...

Бу мисралар кишиларнинг қон-қонига сингиб кетган. Сирожиддин Валиев билан бирга бўлган, биргаликда душманга зарба берган кишиларнинг ҳар бири ҳозир ҳам бу мисраларни ёд билади.

Қўшиқнинг туғилиш тарихи ана шундай!

Сирожиддин Валиев Фарғона область, Киров районидаги Киров номли совхознинг Фрунзе номли бўлимида туғилган. Унинг укалари Насриддин билан Нажмиддин ҳам шу ерда истиқомат қилишади. Насриддин уста сувчи, Нажмиддин эса—моҳир механизатор. Шу бўлимдаги 12-сон мактабга Сирожиддин Валиев номи берилган, унга ҳайкал ўрнатилган. Кичиккина музей ҳам Сирожиддиннинг жанговар фаолиятини акс эттириб турибди.

Сирожиддин Валиев оддийгина разведкачи бўлмаган. Унинг разведкачилик маҳорати фронт йилларида ўрганилган ва ҳозир ҳам ўрганиляпти. Шу хусусда Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, истеъфодаги капитан, ҳозир Киров район ижроия комитетининг раиси лавозимида ишлаётган Иномжон ака Саидов бундай деди:

—1943 йил бошларидан 1944 йил октябрь ойигача пулеметчилар тайёрлайдиган ўқув юртларидан бирида хизмат қилдим. Тактик машғулотлар ва назарий лекциялар вақтида «Жанг билан разведка», «Тунги қидирув» каби темалар ўтилган кунлари Сирожиддин Валиевнинг разведкачилик маҳорати тўғрисида бизга кўп мисоллар келтиришарди. Взвод командири лейтенант Гончаров ва тактик машғулотлар бўйича катта ўқитувчи подполковник Штейн (Штейнми ё бўлмаса Штерн, аниғи эсимда йўқ). Жанубий фронтда донг таратган разведкачи лейтенант Сирожиддин Валиевнинг «Тунда жанг билан разведка», «Тунги қидирув» соҳасидаги беқиёс тажрибаси армиямиз бўйлаб кенг ёйилганлигини бизга такрор-такрор айтган.

Сирожиддин Валиевнинг жанговар тажрибаси Совет Армияси жангчилари учун намуна бўлиб хизмат қилди. Шундай довюрак, жасоратли разведкачини халқимиз ҳеч қачон унутмайди. Ҳа, Сирожиддин Валиев Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак номга лойиқ хизмат кўрсатган.

С. ҚОДИРОВ,
О. ҲАКИМОВ.
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

СУРАТДА: Сирожиддин Валиев (олдинда) бир группа жангчилар билан разведкага кетяпти.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНИНИНГ ҲАҚЛИ ТАЛАБИ

РЕЙКЬЯВИК, 4 июль. (ТАСС махсус мухбири А. Ермаков). Жаҳон чемпиони Борис Спасскийнинг Халқаро шахмат федерацияси раҳбарлигига топширган баёнотида бундай дейилади: «Фишер матчни тантанали очиш маросимига етиб келишдан бош тортиб, мусобақани ўтказиш қоидаларини бузди. Бу билан Фишер шахсан мени ҳамда мени вакил қилиб юборган СССР шахмат федерациясини ҳақорат қилди. СССРдаги афкор омма ва шахсан менинг ўзим Фишернинг бу қилиғидан ғазабланмоқдамиз. Умуминсоний тушунчалар нуқтаи назаридан қараганда ҳам у ўз обрўйини бутунлай тўкиб юборди. Унинг жаҳон биринчилиги учун ўтказиладиган матчда ўйнашига маънавий ҳақи борлиги шу тариқа менинг назаримда гумонли бўлиб қолди. Эндиликда матч ўтказиш умиди мавжуд бўлмоғи учун Фишер одилона жазоланмоғи лозим. Шундай қилингандан кейингина мен, матчни ўтказиш мумкинми ёки йўқми, деган масалага қайтишим мумкин».

Халқаро шахмат федерациясининг президенти Макс Эйве, матчнинг бош судьяси Лотар Шмид, Исландия шахмат федерациясининг раҳбарлари, журналистлар «Эссья» меҳмонхонасида тўпланганларида ҳали соат 12 бўлмаган эди.

Роберт Фишер Рейкьявикка бугун етиб келди, лекин соат 12 бўлганида ҳам кенгашда кўринмади, шу тариқа ҳаммага ҳурматсизлик билан қараётганлигини яна бир марта намойиш қилди.

Аммо шу кунгача Рейкьявикда ҳеч кимнинг кўзига кўринмаган руҳоний либосидаги бир америкалик залга кириб келиб, қуръа ташлаш маросимида Фишер номидан қатнашиш тўғрисида олган ёзма ваколатини тақдим этди. Фишер ҳозир ухлаб ётибди, деб хабар қилинди.

Совет делегациясининг раҳбари халқаро гроссмейстер Ефим Геллер халқаро шахмат федерациясининг президенти Макс Эйвега қуйидаги баёнотни топширди:

«Халқаро шахмат федерациясининг қарорига биноан жаҳон биринчилиги учун Спасский — Фишер матчи Рейкьявикда ўтказилиши лозим эди. Биринчи ўйин 1972 йил 2 июлга тайинланган эди (Халқаро шахмат федерацияси президентининг 1972 йил 5 майдаги мактубига қарасин). Халқаро шахмат федерациясининг қарорига кўра матч 1972 йил 20 мартдаги Амстердам битими ва Халқаро шахмат федерациясининг қоидалари асосида, шунингдек Исландия шахмат федерациясининг таклифномасига мувофиқ ўтказилиши лозим эди. Матчни тантанали очиш маросими Исландия президенти, ҳукумат аъзолари, Рейкьявик шаҳрининг мэри, СССР элчиси ва АҚШнинг мувaққат ишлар вакили, Халқаро шахмат федерациясининг президенти, матчнинг бош арбитри, Исландия шахмат федерациясининг вакиллари ва бошқа кишилар ҳозир бўлган ҳолда 1972 йил 1 июлда ўтказилди. Очиш маросимида жаҳон чемпиони ҳозир бўлди, аммо даъвогар маросимда ҳозир бўлмади ва бунинг сабабини ҳам айтмади.

Мавжуд анъана бузилган ҳолда қуръа ташлаш маросими келаси кун соат 11.45 минутга қолдирилди. Бу факт тўғрисида бизни матчнинг бош арбитри хабардор қилди.

2 июлда қуръа ташлаш ва матчнинг биринчи ўйинини ўтказиш ўрнига Жаҳон шахмат федерациясининг президенти қуръа ташлашни ва матчнинг биринчи ўйинини, Р. Фишер бетоб деган важ билан икки кун кейинга қолдириш тўғрисида қарор қабул қилди. Р. Фишернинг бетоблиги тўғрисида унинг қўлида ҳеч қандай ҳужжат йўқ эди.

Биз, Халқаро шахмат федерацияси президентининг мазкур қарори Амстердам битимини, Халқаро шахмат федерациясининг қоидаларини бузди ва президентнинг ўзи шу йил 5 майда ёзган мактубига зид бўлиб тушди деб ҳисоблаймиз. Халқаро шахмат федерациясининг президенти бош арбитрни ўз вазифасини бажариш имкониятидан маҳрум қилиб қўйди, бу билан Амстердам битимининг 12-моддасини бузди. Шу муносабат билан Амстердам битимининг 5- ва 6-моддалари ҳам бузилди.

Халқаро шахмат федерацияси президентининг қарори Амстердам битимининг 7 моддасида ва президентнинг 1972 йил 5 майдаги мактубида тайинланиб қўйилган матч жадвалининг бузилишига олиб келди. Халқаро шахмат федерацияси президентининг қарори натижасида Халқаро шахмат федерацияси қоидаларида матч қатнашчиларидан бирининг бетоблиги сабабли матчни бошлашни кечиктириш мумкинлиги белгилаб қўйилган 7 модданинг 50 банди ҳам бузилди. Шу сабабли биз қатъий норозилик билдирамиз ва Халқаро шахмат федерациясининг қоидаларига мувофиқ Фишерга нисбатан жазо чораси кўришни талаб қиламиз».

Геллер, мен жаҳон чемпиони Борис Спасский номидан шундай баёнот беришга вакил қилинганман, деди.

Бу баёнотлар Халқаро шахмат федерацияси президентига топширилганидан кейин Спасский билан Геллер меҳмонхонадан чиқиб кетишди.

Эйве олинган норозилик баёнотларини журналистларга ўқиб берди ва бунга илова қилиб, ҳозирча мен бу хусусда ҳеч нима дея олмайман, биринчи, ўйин, чамаси, бугун бўлмаса керак, деди.

Қуръа ташлаш маросими бўлмади.

бўлган давлатлар вакилларининг тенг бўлмаслиги асосига қурилган. Масалан, Канадада провинциялар ўртасидаги ўринлар сенатда қуйидагича тақсимланган: Онтарио ва Квебек ҳар бири 24 кишидан иборат вакил, Янги Шотландия ва Нью-Брансуик-10, Шаҳзода Эдуард ороли—4, Манитоба, Британия Колумбияси, Альберта, Саскачеван ва Нью-фаундлен ҳар бири 6 кишидан иборат вакил юборади. Вакилларнинг тенг эмаслик ҳоллари Австрия, ГФР ва бошқа буржуазия федератив давлатларида ҳам мавжуддир.

Иттифоқчи республикаларнинг тенглиги яна шунда ифодаланадики, уларнинг ҳар бири СССР Олий Совети Президиуми составида Президиум Раисининг ўринбосарларидан бири сиймосида ўз вакилига эга. Ҳар бир Иттифоқчи республика, бундан ташқари, СССР Олий Советининг навбатдан ташқари сессиясини чақириш ва умумхалқ референдуми ўтказишни талаб қилиш ҳуқуқига эга.

Миллатларнинг суверен тенглиги принципи талабларига мувофиқ, кўп миллатли совет давлатининг юқори органлари шундай тузилганки, улар ССР Иттифоқи составига кирган барча халқларнинг манфаатларини бир хилда акс эттирадилар ва ҳимоя қиладилар.

СССР Олий Совети атайлаб икки палатали системадан иборат этиб тузилган. Бундан мақсад Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг умумий манфаатлари билан бирга, мамлакатимизда яшовчи миллатлар ва элатларнинг ўзларига хос бўлган манфаатларини ҳам ифода этишдир.

В. И. Ленин кўрсатганидек, тенг ҳуқуқли халқларнинг давлат иттифоқи демократик централизм принципига асосланган бўлмоғи лозим. Демократик централизм ўз моҳият эътибори билан икки асос — демократия ва централизмнинг диалектик бирлигидир.

Социализм ва коммунизм қурилиши халқ хўжалигини ривожлантиришга ва мамлакатнинг давлат ҳаётига тааллуқли энг муҳим масалаларини ҳал қилишга марказлашган раҳбарлик бўлишини тақозо этади.

Марказлашган раҳбарлик, шу билан бирга, кенг демократиянинг ҳар хил жойларнинг тўла эркинлигини, бу жойларнинг хўжалик, маданий-маиший, географик, миллий ва шу сингари бошқа хусусиятларини назарда тутади. Владимир Ильич бундай деб ёзган эди: **«Бизнинг вазифамиз — энди шу демократик централизмни айниқса хўжалик соҳасида жорий қилмоқ, темир йўл, почта ва телеграфлар ҳамда бошқа хил транспорт воситалари ва шу сингари иқтисодий корхоналарнинг ишида мустаҳкам тартиб ва бирлик бўлишини таъмин этмоқдир, шу билан бир вақтда, чин демократик маънода тушунилган бу централизм, ёлғиз маҳаллий хусусиятларгина эмас, балки жойларда бошланган ишни, жойларда кўрсатилган ташаббусни ҳам, умумий мақсад сари қилинган ҳаракатда тутилган ҳар хил йўл, усул ва чораларнинг тўла суръатда ва ҳеч бир моъниъсиз авж олиб бормоғи учун тарихда биринчи марта ўлароқ туғилган имкониятни назарда тутади».**

Совет федератив давлатида умумдавлат, умумиттифоқ аҳамиятига эга бўлган ва шунга кўра ягона марказлашган раҳбарликни тақозо этувчи масалалар ССР Иттифоқи компетенциясига киради. Шу билан бирга марказлашган раҳбарлик кенг демократия билан, иттифоқчи республикалар мустақиллигини ошириш билан, давлат, хўжалик ва маданий қурилиш масалаларини ҳал қилишда уларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш билан қўшиб олиб борилади.

Демократик централизм принципи, бир томондан, ССР Иттифоқига ўз диққат-эътиборини бутун Совет федерацияси учун биринчи даражали аҳамиятга эга бўлган давлат ҳаётининг асосий томонларига қаратиш имконини беради, иккинчи томондан эса, иттифоқчи республикаларга ўз олдиларида турган барча ҳаётий муҳим масалаларни бажариш учун кенг ваколатлар беради.

Демократик централизмнинг талабларини амалга оширишда КПСС Марказий Комитети сентябрь (1965 йил) Пленумининг саноатни бошқаришнинг янги системаси тўғрисидаги қарори жуда катта аҳамиятга эга.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорлари иттифоқчи республикалар экономикасини ривожлантиришда, уларнинг ҳуқуқларини кенгайтиришда жуда катта роль ўйнади. Кўп миллатли совет давлатига партиявий раҳбарликнинг ленинча принципи ССР Иттифоқи ва ҳар бир иттифоқчи совет республикасининг сиёсий, иқтисодий ва маданий жиҳатдан ҳар томонлама тараққий этишининг негизидир.

Коммунистик партия ўзининг раҳбарлик ролини илмий жиҳатдан асосланган сиёсат ишлаб чиқиш йўли билан амалга оширади. Ҳозирги вақтда КПСС XXIV съезди томонидан ишлаб чиқилган сиёсий йўл кўп миллатли совет давлати органлари олиб бораётган ҳамма ишларнинг асосий мазмунини ташкил этади. Бу органларнинг бутун фаолияти партия XXIV съезди тарихий қарорларини амалга оширишга, мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантириш, тўққизинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажаришга қаратилгандир.

Коммунистик қурилиш даврида КПССнинг миллий муносабатлар соҳасидаги сиёсати ССР Иттифоқини, мамлакатимиз халқлари бирлиги ва дўстлигини янада мустаҳкамлашга, социалистик миллатларни ҳар томонлама равнақ топтиришга ва уларнинг тобора яқинлашувига қаратилган.

Социалистик миллатларнинг равнақи ва уларнинг бир-бирлари билан яқинлашиб бориши социализм, кўп миллатли совет давлати тараққиётининг объектив қонуниятидир.

Кўп миллатли совет давлатида социалистик миллатлар равнақи иттифоқчи республикалар экономикаси ва маданияти ҳар томонлама ривожланаётганлигида, уларнинг миллий давлатчилиги тараққий этаётганлигида, бу республикалар суверенитети мустаҳкамланаётганлигида намоён бўлмоқда.

СССРда социалистик миллатларнинг яқинлашувини уларнинг бир-бирларига таъсири тобора кучайиб бораётганлигида, республикалараро алоқалар мустаҳкамланиб, янада ривожланаётганлигида, социалистик меҳнат тақсимотида, иттифоқчи республикалар халқ хўжалиги кооперациялашаётганлиги ва ихтисослашаётганлигида, ишлаб чиқарувчи кучлар рационал жойлаштирилиб, барча иттифоқчи республикалар ССР Иттифоқининг тағин ҳам индустриал тараққиётини таъминлаётганлигида кўриб турибмиз. Миллатларнинг тобора яқинлашиб бораётганлиги халқларимиз ҳаётининг бутун уклади интернационаллашиб бораётганлигида яққол намоён бўлмоқда.

Миллатларнинг ривожланиши, уларнинг ўзаро яқинлашувида ишчилар синфи катта роль ўйнамоқда. Табиатан интернационал бўлган ишчилар синфи, бир томондан, миллатларнинг ҳар томонлама ривожланишига, иккинчи томондан, уларнинг бирлашуви ва яқинлашувига ҳар томонлама ёрдам бермоқда.

Миллатлар равнақи ва уларнинг ўзаро яқинлашуви — бу ўзаро боғлиқ бўлган икки ҳодиса, ўзаро маҳкам боғланган бир объектив процесснинг икки томонидир. Бу объектив процесс талабларини эътиборга олиб, Коммунистик партия сўнгги йилларда давлат, хўжалик ва маданий қурилиш соҳаларида иттифоқчи республикаларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш юзасидан жуда катта тадбирларни амалга оширди.

Иттифоқчи республикалар ҳуқуқларининг кенгайтирилиши, мазкур республикалар социалистик миллатларининг ҳар томонлама равнақ топиши учун, иттифоқчи республикалар давлатчилиги, экономикаси ва маданиятини ривожлантириш учун улкан аҳамиятга эга бўлди, қардош социалистик миллатларнинг ўзаро яқинлашувида, уларнинг бир-бирларига таъсирларини кучайтиришда, иттифоқчи республикаларни янада юксалтиришда, ССР Иттифоқини мустаҳкамлашда бебаҳо роль ўйнади.

Кўп миллатли совет давлатининг ярим асрлик тажрибаси шуни яққол кўрсатиб турибдики, тенг ҳуқуқли халқларнинг ихтиёрий давлат иттифоқи ленинча принциплари барча синовлардан муваффақиятли ўтди ва ўтмоқда.

А. МИХАЙЛОВ,
доцент.

ИШЧИ

Ишчи фахрли ном, шарафли авлод,
Ишчи — Октябрнинг байроқдори у!
Ишчи шуҳратини ёд этамиз, ёд,
Ишчи — қадрлидир, ҳурмати мангу.

Денгизларда илдам сузар пароход,
Учиб ўтар ҳаво лайнерлари ҳам.
Ишчи билан борлиқ, ер-сув, кўк обод,
Ишчига юракдан ташаккур ҳар дам.

Ишчи сафнинг олди, марди, сардори,
Ватан фикрида у, парваришида.
Ишчининг ҳамиша кулган баҳори,
Жаҳоншумул мазмун бордир ишида.

Ишчи фахрли ном, шарафли авлод,
Ишчи — Октябрнинг байроқдори у!
Ишчи шуҳратини ёд этамиз, ёд,
Ишчи қадрлидир, ҳурмати мангу.

Тўлқин РАЖАБИЙ.

АЛДАГАНИ АНҚОВ ЯХШИ

ФЕЛЬЕТОН

Мактабда ўқиб юрганимда Алдаркўса ҳақидаги латифани эшитдим-у, ақлу ҳушимдан бегона бўлдим. Шу кундан бошлаб: «Қандай қилсам Алдаркўса бўларкинман?» — деган савол калламда қовоқаридай ғувуллаб қолди.

Яхшиси, ишни синфдошларимни алдашдан бошлайман. Шундай қилиб, денг уларни алдаб туршак-магизларини, сузма қурутларини маза қилиб еб юрдим. Тўққизинчини бир амаллаб битирганимдан кейин ўқишни шартта ташладим-да, бутунлай Алдаркўсалик кўчасига кириб кетдим.

Кўчама-кўча довдираб юравериш жонга тегди. Каттароқ ишнинг бошини тутмасам бўлмайди. Алдаркўсалигим қўл келди. Бир юмалаб «Центросоюз» (ҳозирги «Центросоюзпроект») лойиҳалаш институти Тошкент филиалига топограф бўлиб олдим. Энди ялло... Ҳали у областга командировкага бораман, ҳали бунисига. Меҳмонхонадаги юмшоқ жойлар ўзлариники.

— Раҳим Муҳаммад ўғиллари! — хитоб қилдим ўзимга-ўзим. — Иш кўрсатсинлар.

Бир куни ғалати қиёфага кирдим, Сочларимни юлиб, ишхонам қошидаги касаба союз комитети раиси ҳузурига бордим:

— Вой, онам, меҳрибоним онам!

— Раҳимжон, тинчликми?

— Вой онам! Онам тўсатдан...

— Тўсатдан?!

... Ана шундай қилиб, бу ердан нақд 30 сўм ундирдим.

Кеча-ю кундуз Алдаркўсаликни кўзлайман, лақмаларни излайман. Ана шундай бир паллада мени Бухоро областига командировкага юборадиган бўлиб қолишди. Даставвал Ғиждувон район матлубот союзида бўлишим керак. Қўнғироқ қиламан:

— Алло, бу Ғиждувон матлубот союзими? Яшанг! Марказдан гапиряпман. «Центросоюз»дан! Раҳим Муҳамедов бўламан! Ҳозироқ «Волга»да йўлга чиқаман. Таксида. Люксдан жой олиб қўйишни унутманглар.

Савлат — ярим давлат, деб васият қилган эканлар Алдаркўса бобом. Эгнимда йилтироқ плашч. Бошимда шляпа, кўзимда қора кўзойнак, ўнг қўлимда катта папка — таксига ўтирдим.

— Қани, кетдик Ғиждувонга.

— Ғиждувонга? — ҳайрон бўлди такси ҳайдовчи йигит.— Тошкентдан шунча жойга бир ўзингиз таксида бормоқчимисиз?

— Ҳайдайверинг, ҳақини оласиз.

Йўл юрсам ҳам мўл юриб, кун ботай деганда манзилга савлат тўкиб кириб бордим. Ғиждувон каттагина шаҳар экан. Мени район матлубот союзидаги сахий амакиларим тантана билан кутиб олишди. Такси ҳақини ҳам ўзлари тўлаб юборишди.

Кутиб олувчи хушомадгўйлар билан ғоздек керкайиб,қўл учида кўришар эканман, ўзимни яна бир марта таништирдим:

— Топограф Раҳим Муҳамедов.

— О, хўжайин!— деб юборди аллаким.

Мен ўзимни янада мағрур тутдим.

Хуллас, Ғиждувон матлубот союзи раиси Истам Жавғаров бошчилигидаги хушомадгўйлар мени роса кўтар-кўтар қилишди, зиёфат қуюқ бўлди. Дастурхон устида шаънимга бир дафтар гап айтилди. Энди ўз навбатида мен ҳам жавоб нутқи сўзлашим керак.

— Ўртоқлар! — бир йўталиб олиб сўзимда давом этдим. — Эътиборингиз учун ташаккур. Олис ва айни вақтда муаззам шаҳардан муҳим топшириқ билан келган мендай топографга лозим бўлган чуқур ҳурматни ўз жойига қўйиб, мана шундай иззат-икром қилганларингиз учун қалбимнинг энг чуқур жойидан булоқдай қайнаб чиққан ташаккуримни айтишга рухсат қилғайсизлар.

Қарсаклар янградн. Атрофга жиддий қараб қўйдим. Ҳамманинг кўзи менда. Энди нима десам экан? Бундан юқорироқ баландпарвоз гапни қайдан топдим? Яхшиси, сир бой бермаслик учун нутқимни шу ерда тўхтата қолдим.

Бир пайт уйқудан кўзимни очсам, шахсан ўзимга меҳрибон акаларим буюртириб қўйган люксда ястаниб ётибман. Ўлай агар, умримда бунақа жойни энди кўришим. Зиёфатда беш юлдузли коньякдан талай ичиб юборганим учун, бу жойга қандай келдим-у, ким олиб келиб қўйди, эслай олсам ҳарнарса бўлай.

Ўрнимдан аста туриб, чироқни ўчирдим. Қани энди уйқу кела қолса. Ўйлайман: «Алдаркўса бобомнинг яна қандай кароматлари бор экан-а?».

Тонг отди. Яна қуюқ зиёфат. Кун ботди. Яна улфатчилик. Гашт қилиб юравердим. Гўё мен Ғиждувон райони марказида қурилиши керак бўлган тайёрлов-қабул пункти билан 160 ўринли ресторанга жой ҳозирлар эдим. Иш қиляпманми, йўқми, район матлубот союзи раҳбарларига бари бир!

Орадан роса беш кун ўтгач, уларнинг ҳузурига қалбаки наряд кўтариб бордим. Унда 268 сўм 60 тийинлик «иш бажарилганлиги» кўрсатилган эди.

— Мана, топография ишларини дўндириб юбордик, ҳақини тўланглар.

— Офарин!

46 сўм 73 тийинни сўққабошлигим ва яна алла нимага ушлаб қолиб, қўлимга нақд 221 сўм 87 тийин беришди.

Гиждувонлик сахий амаким Истам Жавғаров билан қучоқлашиб хайрлашгач, кўз очиб-юмгунча Ромитан районига етиб бордим. Бу ерда мени район матлубот жамияти раиси Садри Алиев бошлиқ меҳрибонларим қарши олишди.

— Топограф Раҳим Муҳамедов ўзлари бўладиларми? — таксидан тушишим биланоқ ҳовлиқиб сўрашди улар.

— Худди ўзлари.

— Хизматларига тайёрмиз?

Ростини айтсам, энди унча-мунча зиёфат билан пулни назар-писанд қилмай қўйдим. Ромитанда уч-тўрт кун сайру томоша қилиб, зиёфатларда бўкиб қолганимдан кейин беш-ўн минут вақт топдим-у, 446 сўм 88 тийинга наряд ёздим.

— Талай одамни ишлатдим, мана шунча ҳақ тўлашимиз керак уларга.

Район матлубот жамияти раҳбарлари бироз ўйланиб турдилар-у: «Кел биздан нима кетяпти, топограф ўртоғимиз олса, давлатнинг пулини олибдида», — деб; ҳалигини кассадан ундириб беришди.

Шундай қилиб денг, иш юришгандан юришиб кетаверди Апрель ойининг охирларида қутлуғ қадамим Навоий шаҳрига етди. «Центросоюз» лойиҳалаш институти директори ҳамда бош бухгалтери номидан 769 сўм 69 тийинга ҳужжат ҳозирлаб, Кармана нон комбинати раҳбарлари ҳузурига кириб бордим.

— Комбинатингизда талай иш бажаришимиз керак. Ўзларингизга маълум, бу ерда одамимиз йўқ, ишчи ёлламасак бўлмайди. Мана шу пулни тезроқ берсанглар, иш юришиб кетади.

Комбинат директори Соли Зоҳидов бўш келмади:

— Қўлингизга нақд пул бера олмаймиз. Бундай иш қонунга хилоф.

Соли Зоҳидовнинг устидан дод деб Бухоро область матлубот жамиятига кириб бордим. Улар менга нон комбинатдан нақд пул олишим учун ҳужжат тўғрилаб беришди. Хуллас, қўлимга яна 627 сўм 46 тийин келиб тушди.

Алдаркўсаликни ўз жойига қўйганимдан ниҳоятда мамнун бўлиб, Тошкентга қайтдим. Бухорода орттирган тажрибаларим бу ерда ҳам қўл кела бошлади. Хуршид кўчасидаги хонадонларга бирма-бир кириб; «Уйларингиз яқинда бузилади, мен исполкомдан келдим, истасанглар яхши жойдан участка ё бўлмаса секция олиб бераман», — деб анчагина пул ундириб кетдим.

Алдаркўсанинг набираси бўлсам ҳам умримда яна бир марта рост сўзламоқчиман. Ёшим 27 да. Жуссам миттигина. Эшитишимга қараганда «Кичкинажон кичкина» деган ашулани менга атаб чиқаришган эмиш. Кичкина деманг, бизни, ҳа! Сиз ўйлагандек кичкина бўлганимда Истам Жавғаров, Соли Зоҳидов, Садри Алиевдек каппкатта акаларимни, Бухоро область матлубот жамиятидагиларни ўз мақомимга йўрғалата олармидим?

Ҳой, Бухоро томонга бораётган йўловчилар, саҳий акаларимга мендан кўпдан-кўп салом айтиб қўйинг.

Раҳим МУҲАМЕДОВнинг номасини оққа кўчирувчилар:

У. ЮСУПОВ,
Ҳ. ҲАКИМОВ.

ХАТЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

ФИРИБГАР

Колхозимизнинг 15- бригада табелчиси Мамараим Бойқобилов фирибгар. У ишламаган кишиларнинг номига наряд ёзиб, жамоат маблағини ўзлаштиряпти.

Пастдарғом районидаги Куйбишев номли колхоздан келган ана шу мазмундаги хат текшириш ва чора кўриш учун район прокуратурасига юборилганди. У ердан қуйидаги жавоб олинди: ҳақиқатан ҳам М. Бойқобилов ишламаган кишилар номига наряд ёзиб, колхоз кассасидан 309 сўм 23 тийин пул олган ҳамда уни ўзлаштирган. Колхоз правлениеси уни вазифасидан бўшатди ва жамоат пули ундирилди. Бригада бошлиғи коммунист Маъсума Эгамбердиева бунга йўл қўйгани учун партия жазоси олди.

СУВ СЕРОБ БЎЛАДИ

Колхозимиз қишлоғи водопроводлаштирилган. Аммо кранлардан сув келмайди. Улар бекорга савлат тўкиб турибди. Бу жумлалар Ургут районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари редакциямизга юборган хатда айтилган эди.

Текширишда хатда келтирилган факт тасдиқланди. Артезиан қудуғига ўрнатилган насос ишламай қолгани сабабли аҳолини водопровод суви билан таъминлаш тўхтаб қолган. Колхоз правлениеси билан тузилган шартномага биноан, «Узсельхозтехника» район бирлашмаси насосни ремонт қиляпти. Яқин кунлар ичида сув сероб бўлади.

Редактор ўринбосари
Х. ЁДГОРОВ.

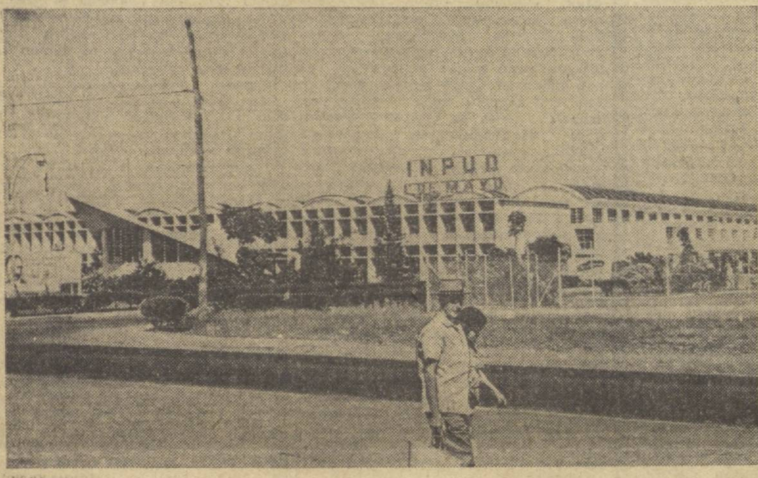

О

Куба халқининг фаровонлиги йилдан-йилга ошиб бормоқда. 1971 йилда мамлакат меҳнаткашлари 1,2 миллион холодильник, телевизор ва радиоприёмниклар, электр тикув машиналари ҳамда маиший товарлар харид қилдилар. Бу буюмларнинг кўпчилик қисми мамлакатдаги корхоналарда тайёрланди. Суратларда: (чапдан) мамлакатдаги энг йирик заводлардан — 1 «Май» корхонаси ва Орьента вилоятида шакарқамиш ўрими тасвирланган.

Е. Алексеев ва В. Владимиров фотолари, (ТАСС).

*

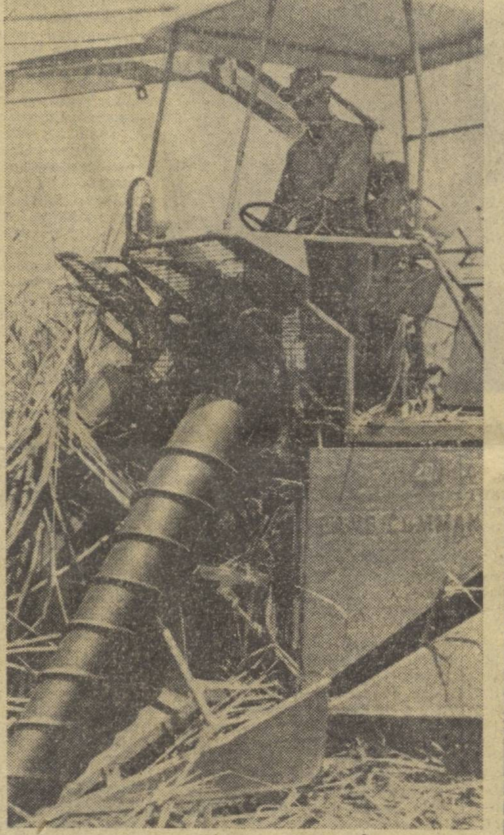

Футбол

КУРАШ КЕСКИНЛАШМОҚДА

Биринчи лига футбол командаларининг навбатдаги 16-тур учрашувлари натижалари: «Строитель» — «Шахтёр» (Д)— 1:0, «Помир» — «Автомобилист» 2:0, «Черноморец» — Крылья Советов» — 5:0, «Металлург» — «Звезда» 2-1, «Олға» — «Спартак» — 2:1, «Текстильщик» — «Шинник» —0:3, «Кривбасс» — «Уралмаш» — 3:3, «Нистру» — «Шахтёр» (К) — 0:0, «Динамо» — «Металлист» — 0:0. Ўйинлар жадвалининг бугунги кўриниши қуйидагича бўлди:

	У	Т	О
«Пахтакор»	16	27—13	25
«Черноморец»	16	33—13	24
«Торпедо»»	16	26—10	21
«Шахтёр» (Д).	17	21—10	21
«Помир»	16	22—18	20
«Звезда»	16	16—13	20
«Спартак»	17	21—19	19
«Кр. Советов»	16	16—16	19
«Шинник»	17	15—14	18
«Олға»	16	16—11	17
«Шахтёр» (К)	16	15—12	17
«Металлист»	17	16—17	16
«Автомобилист»	16	14—16	15
«Строитель»	16	17—30	13
«Металлург»	16	22—23	12
«Динамо»	16	11—19	12
«Кривбасс»»	16	21—32	11
«Нистру»	16	10—22	10
«Уралмаш»	16	15—26	7
«Текстильшик»	16	10—30	7

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

✦ ВАРШАВА. 1944 йил 22 июль куни халқ Польшаси туғилган кунда Польша миллий озодлик комитетининг манифести эълон қилинган эди. Шундан бери ҳар йили 22 июль Польшада миллий уйғониш куни сифатида байрам қилинади. Ўша куни Польшанинг Совет Армияси томонидан озод этилган дастлабки бир парча ердаги харобаларидан бутун мамлакат қад кўтариб чиқди.

Польша Халқ Республикаси меҳнаткашлари ўзининг шу миллий байрамини 28-марта нишонламоқдалар. Улар бу байрамни меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Бутун мамлакатда халқ Польшаси юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа авж олди.

Республика металлурглари пландан ташқари 92 минг тонна кокс, 38 минг тонна чўян, 94 минг тонна пўлат, қарийб 96 минг тонна прокат ва 2,4 минг километр узунликда труба ишлаб чиқарди.

✦ ПРАГА. Чехословакия кончилари биринчи ярим йилликда меҳнатда катта муваффақиятларга эришдилар. Республикада энг катта Шимолий Чехия кўмир хавзасининг коллективи йилнинг дастлабки олти ойи мобайнида қарийб 30 миллион тонна тошкўмир чиқариб, план топшириғини 416 минг тонна ошириб бажарди.

Соколов кўмир ҳавзасининг кончилари ярим йил ичида республикага пландан ташқари 125 минг тоннадан кўпроқ кўмир бердилар.

ОЛҒА ҚАРАБ ҚЎЙИЛГАН МУҲИМ ҚАДАМ

Симлада Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди билан Покистон президенти Зулфиқор Али Бхутто ўртасидаги музокараларнинг натижалари бир қанча буржуа газеталарининг шу хусусда олдиндан билдирган умидсизлигини, иккала қўшни давлат раҳбарларининг ўтган йил куролли тўқнашувдан кейинги биринчи учрашуви ё боши берк кўчага кириб қолади, ёки барбод бўлади, деган тахминларини чиппакка чиқарди.

Музокаралар натижасида эълон қилинган Ҳиндистон—Покистон битимини мураккаб проблемаларни ҳал этиш йўлида олға қараб қўйилган муҳим қадам, деб ҳисоблаш мумкин. Шу проблемаларнинг ҳаммаси бир зумда дарҳол ҳал этилади, деб ҳеч ким кутган эмас ва кутмайди.

Ҳиндистон ва Покистон ҳукуматлари, дейилади Симлада имзоланган битимда, ҳар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни хиралаштирган можароларга ва қарама-қарши фронтларга ажралишга хотима бериш ҳамда ўзаро дўстона ва мўътадил муносабатларни таъминлаш учун, шунингдек ҳар иккала мамлакат эндиликда ўз кучи ва ресурсларини ўз халқларининг фаровонлигини ошириш йўлидаги муҳим вазифаларни ҳал этишга бағишлай олиши учун ярим оролда узоқ тинчлик ўрнатилиши йўлида ишлашга қарор қилдилар.

Ҳар иккала томон барча низоли масалаларни тинч йўл билан ҳал этишга тайёр эканликларини, бир-бирларининг территориал бутунлиги ёки сиёсий мустақиллигига нисбатан куч билан таҳдид қилиш ёки куч ишлатишдан воз кечишга тайёр эканликларини билдирганликлари ҳам битимнинг муҳим моддаларидан биридир. Қўшинларни ҳар икки мамлакат ўртасидаги халқаро чегаралардан олиб кетиш ҳам битимда кўзда тутилган.

Кашмирда ўт очишни тўхтатиш линиясига доир ҳам ўзаро келишиб олинди: 1971 йил 17 декабрдаги мавжуд холатни ҳурмат этишга қарор қилинди. Экспертлар комиссиясига ҳар иккала мамлакат раҳбарларининг навбатдаги учрашувигача дипломатик алоқаларни тиклаш, алоқа йўлларини очиш ва шу сингари проблемалар юзасидан қарорлар тайёрлаш топширилади.

И. ОРЛОВ,
ТАСС обзорчиси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ҚОҲИРА. Голландиянинг визит билан бу ерда меҳмон бўлиб турган ташқи ишлар министри Шмельцер «Ал-Аҳром» газетасида босилган суҳбатида қуйидагиларни айтди: «Бирлашган Милатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрь резолюцияси Яқин Шарқдаги тангликни бартараф қилиш учун энг яхши асосдир».

Шу муносабат билан, деди Шмельцер, Голландия Гуннар Ярринг миссиясига катта умид боғлайди.

✦ ҚОҲИРА. Қоҳирада чиқадиган «Ал-Жумҳурия» газетаси Симлада юқори доирада ўтказилган учрашув якунларини табриклаб, қуйидагиларни ёзади: «Ҳиндистон билан Покистон ўртасида имзоланган битим жаҳондаги тараққийпарвар кучларнинг, шубҳасиз катта ғалабаси бўлиб, империалистик доираларга қаттиқ зарба беради».

✦ ИСЛОМОБОД. Покистондаги сиёсий ва жамоат ташкилотларининг ғоят кўпчилиги Симлада Ҳиндистон—Покистон битимининг тузилишини табрикламоқда, бу битим икки давлат ўртасида тинч ва яхши қўшничилик муносабатларини ўрнатиш йўлида муҳим қадам бўлади, деб ҳисобламоқда. Покистондаги асосий сиёсий партияларнинг раҳбарлари баёнот эълон қилди. Улар бу баёнотда битимни тинчлик ҳужжати деб таърифлайдилар, бу битим «Ҳиндистон ярим ороли тарихида янги давр очади», деб умид билдирадилар.

✦ БАЙРУТ. Исроилнинг Ливанга қарши ҳарбий иғвогарлиги давом этмоқда. Байрут газеталарининг хабар беришича, Исроил самолётлари неча мамлакат осмонини бир неча марта бузиб ўтган. Исроил самолётларининг бир группаси 3 июль саҳар пайтида разведка мақсадида Аркуба, Маржуюн районида ва Ливаннинг жанубидаги бошқа районлар устида учиб юрган.

Исроил самолётлари денгиз бўйидаги Тир шаҳри атрофида мамлакат осмонини икки марта бузиб ўтган. Самолётларнинг бошқа бир группаси—тушдан кейин Сайда шаҳри устидан ва Ливан пойтахтидан 40 километр жанубда жойлашган фаластинлик қочоқлар лагери устидан учиб ўтган.

Маҳаллий матбуотнинг хабар беришича, исроил қўшинлари Ливан чегарасига тўпланмоқда.

✦ ЯУНДЕ. Камерун президенти Амаду Ахижо Камерун Бирлашган Республикасининг янги ҳукуматини тузиш тўғрисидаги декретни имзолади.

Мамлакатда унитар тузум жорий қилинганидан кейин биринчи марта ташкил этилаётган янги ҳукумат составига 28 киши киради.

✦ БОНН. Бавария ишчи-ёшлари—металлистлар касаба союзи аъзоларининг конференцияси Германия Демократик Республикаси билан Германия Федератив Республикасини Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилиш, Ғарбий Германиянинг Германия Демократик Республикасини халқаро-ҳуқуқий жиҳатдан тан олиши, шунингдек Германия Федератив Республикаси хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан чақириладиган Умумевропа кенгашига тайёргарликда актив иштирок қилиши зарур эканлигини якдиллик билан ёқладилар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

11.00 — ТОШКЕНТ. 11.05 — Олтин калитча (бадиий фильм). 12.30—МОСКВА. 17.45—ТОШКЕНТ. 17.50— Али масхарабоз ва унинг ақлли айиғи (спектакль). 19.30 — Ахборот. 19.50 — Биз бўлғуси тўқимачилар. 20.25 — Ахборот. 20.40—Шеърият мухлисларига. 21.00—«Ўзбекистон чорвадори». 21.30—МОСКВА. 22.00 — Футбол: «ДИНАМО» (Киев) — «ДИНАМО» (Тбилиси). 23.45—Шахмат бўйича жаҳон биринчилиги.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.05—МОСКВА. 18.10—Янгиликлар. 18.15—Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.45—Қирғиз қишлоғи ҳаёти саҳифалари. 19.00—Концерт. 19.50—Ҳужжатли фильм. 20.00—Эшик ёпилди (телеспектакль). 21.30—ТОШКЕНТ. Ғазалхон ёшлигим. 22.15—Бир йилнинг тўққиз куни (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00—ТОШКЕНТ. 20.50 — Реклама ва эълонлар. 21.00—Санъат усталари. Анатолий Папанов.

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт. 7.40 — И. Қаландаров куйлайди. 8.25 — Ўзбекистон композиторлари қўшиқлари. 9.30 — Москва. «Ер ва эл» радиожурнали. 10.25 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 11.15 — «Днепр тонглари». В. Костиря сўзи. 11.30 — Рубобда чалинадиган пьесалар. 12.15 — «Ўзбекистоннинг зарбдор қурилишларида» (русча). 12.25 — Қурувчилар учун концерт. 13.30 — Бутуниттифоқ радиоси халқ чолғу асбоблари оркестрининг концерти. 16.10 —«Кишиларга бағишланган ҳаёт». Ю. Смолич (ижодий портрети). 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — «Қишлоқ қурувчиларининг ҳузурида» 18.10 — «Украина ва Ўзбекистон» (радиокомпозиция). 19.20 — Татар куйлари. 20.00 — «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.15 — Қўшиқлар ва вальслар. 22.30 — М. Стельмах. «Инсон қони — сув эмас» (радиопостановка). 23.35 — Концерт.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — Новосибирск Давлат академик опера ва балет театрининг гастроллари — 6/VII да Русалка, 7/VII да Оққуш кўли.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Музика садолари — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Рам ва Шам — НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Ўз ҳақингда сўзла — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

Тоот оиласи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Кулгили қиз — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Федра (кундуз соат 5.30, кеч 7.30 ва 9.30 минутларда). Омадли жентльменлар (кундуз соат 11.40 1.30 ва 3.30 минутларда); — «МОСКВА».

Рус даласи — «ЧАЙКА» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9.45 минутда).

Уч мушкетёр — «КЎКЧА»» (кундуз ва кечқурун).

Прерия — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Зулматдан зиё — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Музика садолари — «ФЕСТИВАЛЬ».

Уз ҳақингда сўзла — «ХИВА».

Ўзбекистон КП Киров район комитети, Киров район ижроия комитети ва «Ўртоқ» кондитерлик фабрикаси коллективи «Ўртоқ» кондитерлик фабрикасининг собиқ директори, республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1940 йилдан буён КПСС аъзоси

Ҳамдам Комилович КОМИЛОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР «Главгаз»и коллегияси ва Ўзбекистон Давлат «Узгипрогаз» лойиҳа институти коллективи Бош бошқарма коллегиясининг аъзоси, «Узгипрогаз» институти директори О. Х. Ортиқхўжаевга онаси

Ойша МУҲАМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1920 йилдан буён КПСС аъзоси

Исмоил ИСРОИЛОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

«Саодат» журнали редакцияси коллективи, редколлегия аъзолари, «Саодат», «Гулхан», «Ғунча» журналлари партия ва касаба союзи ташкилотлари «Саодат» журналининг бош муҳаррири Зулфия Исроиловага акаси

Исмоил ИСРОИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Узгипротехбыт» институти Ўзбекистон ССР маиший хизмат кўрсатиш министрининг ўринбосари М. Х. Ортиқхўжаевга онаси

Ойша МУҲАМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330.683. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221 Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги — 337604, Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 331451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258, ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд —31—972, Термиз — 55—35, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.

Б—156. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 01589.